

ЗВЯЗДА

Орган ЦКі МККП(б)Б, ЦВКі СНК БССР

№ 259 (5633) 12 лістапада 1936 г., чацвер ЦАНА 10 КАП.

З Я М Л Я

Сямля бясаромныя і мізэрныя страсці разыграліся, калі капітал авалоўваў зямлю. Народныя масы аганяліся з зямлі, разбураўся рэжым сут сямлі. Мільёны людзей у адзін момант былі ператвораны ў жабракоў, нічога не маючы рабаў, прымушаных хлосць сваю адзіную наёмную працай. Бясаромныя рабаўта змяніліся прыкрытым наёмным рабаўтам. Валкі настаялі пратэарыята Карл Маркс пісаў: «Экспрапрыяцыя ў шырокіх народных мас зямлі, сродкаў існавання, прылад працы, гэта жужасна і нажкала экспрапрыяцыя народнай масы стварэа пралог гісторыі капітала».

Так пачыналася гісторыя капіталістычнага землеўладання. Зямлі, якія раней належалі абычтным, пільпер былі аданы буйным прыватным землеўласнікам. Там, дзе ахвалілася пасля гэтага перагару, дробнае землеўладанне, селянін уладзе малымі кавалкамі зямлі. Кавалачак зямлі, вядома, не мога пракарміць селяніна і заняць яго рабочыя рукі.

Памешчыкі і кулак-марадзёр карысталіся жабрацкім становішчам селяніна: здаючы тружаніку-селяніну мізэрны кавалачак зямлі, яны дралі з яго высокую арэндную плату.

У вёсцы развівалася дзікая канкурэнцыя. Жылі ваража з-за зямлі вёска з вёскай, суседзі з суседзямі. Каб асцойваць сваю мяжу, сваю зямлю з колам, сякерай і каёй выходзілі брат на брата, друг на друга, бацька на сына. Дзікая расправа чынілася над слабым і бедным селянінам. У бойкі, перад судом, на скодзе — усюды бедняк траціў, калі вёсковы аб гародзі багачэй хапэў адцын у яго зямлю, маемасць.

Савецкая ўлада анішчыла гэтыя панады. Зямля, якая да моманту рэвалюцыі скаціравалася, гадоўным чынам, у руках памешчыкаў і кулакоў, была нацыяналізавана, перададана ў рукі дзяржавы.

Вялікія правалы нашай рэвалюцыі Ленін і Сталін неаднаразова ўказвалі што нацыяналізацыя зямлі пратэарыскай дзяржавы палегчыла пераход селянства на раённы калектывізацыі і хуткую перамогу буйнай калгаснай вытворчасці.

«... У нас няма прыватнай уласнасці на зямлю, у нас няма і той рабскай прывержанасці селяніна да зямлі, якая ёсьць на Захадзе. А гэта абставіна не можа не палегчыць пераходу дробнасялянскай гаспадаркі на раённы калгас».

Вось дзе адна з прычын таго, што буйным гаспадаркам у вёсцы, калгасам у вёсцы, удацца так лёгка дэманстраваць у нас, на ўмовах нацыяналізацыі зямлі, сваю перавагу перад дробнай селянскай гаспадаркай. (І. Сталін).

Калектывізацыя селянства гэта — буйнейшы суцэсна-гістарычнага значэння перагарот у селянскай гаспадарцы і ва ўсіх адносін селянства. Яна знішчыла межы, адкрыла шырокі прастор для сапраўды рацыянальнага выкарыстання зямлі.

Калектывізацыя нанесла скарэпальны ўдар прышчэпаўшым, якія прававалі ў Беларусі насілацца кулацкія хутары і такім чынам стварэа апару кантрольваючы спору рэвалюцыі беларускай вёскі. Разлікі кантрольваючы паліцэі ўспрымаючы аказаліся бітнімі. Прапоўныя Беларусі аразумелі сапраўды сэнс іх «склопатаў» аб прапоўныя і на спробы насілацца хутары адказалі магутным калгасным рухам.

Калгасы Беларусі пільпер умацаваліся. На

палах Савецкай Беларусі ў сучасны момант працуе 6134 трактары і 153 камбайны. З кожным днём калгасная праца ўсе больш становіцца магутна ўабраёнай.

Ва многіх раёнах калгасы пакінулі пазадзі ўровень дараваляючых ураджаў жытця, шпаныя, бульбы, ільну. Усе гэтыя паказальнікі растуць сілы і багачца нашых калгас».

Калгасы вырасілі колькасца. Абсалютна большасць селян ужо некалькі год працуюць калектывна. Первага калектывнай працы правярана на практыцы, у жыцці. «Калгасы перамагілі канчаткова і беспаваротна» (І. Сталін). Селянства лічыць калгасную працу пераважнай формай затраты працы. Ідучы наустрач калгасам селянства, урад рашыў перадаць зямлю, якой ільн карыстаюцца, на веча, выдзяліўшы калгасам адпаведны дзяржаўны акт. Гэта мэрпрыемства ўрада — новы докт клопатаў партыі і ўрада аб калгасным селянстве, пастаянных клопатаў таварыша Сталіна, друга і правадка прапоўных, аб народах Саюза Савецкіх Сопіялістычных Рэспублік.

Уручэнне актаў у нашай рэспубліцы запланавана. Прапоўнае селянства Беларусі ў 1916 годзе ўладзе 2395000 гектарамі зямлі. Дзяржаўнымі актамі за калгасамі замацавана 6918761 гектар зямлі. Такім чынам селянства атрымала 4523761 гектар зямлі дадаткова, тэ ў аднасобнікаў застаўся яшчэ 238800 гектараў зямлі.

Уручэнне актаў было сапраўды феадалічным тэржаском. Калгасы атрымалі выхад акт, канчаткова развіталіся са старым мірам, мірам галечы, пільперы адцын да аднаго, варварства, бясраўя.

Дзяржаўны акт аб перадачы зямлі калгасам на веча акрымае новую стаянку ў жыцці калгас».

Зямля — асноўны сродка вытворчасці ў сельскай гаспадарцы, матэрыяльная база вытворчасці — пільпер належыць калгасу. Ніхто, апрача калгаса, не мае права распараджацца ёю, ніхто не мае права парушыць граніцы масіва зямлі, устаноўленай дзяржаўнай і запісанай у акце. База вытворчасці стала немарыма больш моцнай.

ІІ можа за граніцай селянін марыць аб такой меры з боку ўрада? Ніколі! Зямля — маш багачца, для селяніна-земляроба стала мачахай, крыніцай выжывання. Панады зямлі, і найльнейшы пры гэтым, карыстаюцца капіталіст і памешчыкі. Зямля, якая ільн ёсьць у селяніна, гэта — мачахай, выкапанне павінасаея. А пільпер, у момант крыза і дэпрэсіі асобага роду куцэ заварашаеца. Усе менш застаецца зямлі ў прапоўных, усе больш зямлі пераходзіць у рукі капіталістаў. Зямлю і бедныя прыступак працуюць з мачахай. Вочны закон найльпер прапоўнае селянства з кожным днём адчувае ўсе мацней. Селянін становіцца рабом, які мае адно права: памерці з голада.

Мель зямлю, ўладзе ёю, пільпер за граніцай, усе больш неажыццявае жаданне буды прапоўнага.

У СССР ільнне жыццё, новыя законы. У нас усё паставлена на службу прапоўнаму і зямлі зваротна ё прамое пільперчыне быць сродкам існавання, крыніцай багачства для сваіх вытворцаў, для земляробаў. І пільпер, калі зямля перадава калгасу, заважа ўсіх калгаснікаў на веча ўаццяпа ў тым, каб берчыць яе, дагладзець яе, класіфіцыраваць яе, як аб поўнай маляр-карміліцы.

Старым на савецкай усенароднай зямлі рацыянальнае землеўладанне.

АБ ПАДРЫХОТЦЫ ДА ЗІМОЎКІ ЖЫВЭЛІ У ДРЫСЕНСКИМ, ЧАВУСКИМ І ЦЕРАХОУСКИМ РАЁНАХ ПАСТАНОВА БЮРО ЦК КП(б)Б

ЦК КП(б)Б адзначае, што рад калгас» Дрысенскага, Чавускага і Церахоўскага раёнаў, які гэта пазвала праверка з боку БКП, не забяспечылі загатоўкі кармоў на зіму і не падрыхтавалі скаротных вараў і памешчыкаў, чым стварэа прамыя паргза нармальнай зімоўкі жытцелі ў гэтых калгас».

У Дрысенскім раёне ў калгасе «Новы свет», Росіцкага селянства (старшыня т. Котаў) скаротны двор тоні ў гразі, да гэтага часу яшчэ не пачата будаўніцтва на мачахай да пабудовы скаротных вараў і пільперчына, кармы захоўваюць агіна і расхараюцца без усякага ўліку. У калгасе «Комітэра», Церахоўскага селянства (старшыня т. Пяраўна) план скаротных вараў выканан толькі на 25 проц., скаротны двор не адпраганаваны, у скаротных будына, у станках лужы, пільперчына, вочны не зашчынены, на 106 гадоў спіней праце адна скаротна — яна ж загадчык фермай.

Аналагічнае становішча ў калгасе «Кірыны барок», Антоўскага селянства, «Кастрычнік», «Юныя комунар», Благоеўскага селянства, Чавускага раёна, і ў калгасе «Асветнік», Церахоўка, «Чырвыны скарот», Маркавіцкага селянства, Церахоўскага раёна.

Тая адгалічына, што ні ў адным з указанных раёнаў не выкананы планы пільперчына і другога ўроаў, скаротных вараў і скаротных вараў, свецільчы аб тым, што ў ільнх калгас» гэтых раёнаў становішча з кармамі недавальна і што з боку партыіна-савецкіх арганізацый гэтых раёнаў не было дадатковага кіраўніцтва скаротнай загатоўкі кармоў і падрыхтоўкі жытцелі да зімоўкі, як гэта ўказана ў паставе ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 7 кастрычніка 1936 года.

АБ ХОДЗЕ ЛІКВІДАЦЫІ БЕСКАРОУНАСЦІ СЯРОД КАЛГАСНІКАЎ ПАСТАНОВА БЮРО ЦК КП(б)Б

ЦК КП(б)Б адзначае, што выкананне рашэння партыі і ўрада аб поўнай ліквідацыі бескароўнасці сярод калгаснікаў у 1936 г. праходзіць яўна недавальна, а на раду раёнаў гэта важнейшае пільперчына на-гаспадарчае мэрпрыемства паставлена пад нагарод зрыку.

На 1 кастрычніка план аказання дапамогі бескароўным калгаснікам у набыцці пільперчына на БССР выканан на 50,6 проц. і толькі два раёнамі — Дрысенскім, Старадубскім.

Асабліва недапушчальнае становішча з ліквідацыяй бескароўнасці сярод калгаснікаў у раёнах Чарвёскім, якім план аказання дапамогі бескароўным калгаснікам у набыцці ільн пільперчына выканан на 16,0 проц., Мясіслаўскім — 21 проц., Крычаўскім — 22,5 проц., Клімавіцкім — 22,6 проц., Балынскім — 23,0 проц. і Талачыскім — 27,7 проц.

Такое габоенае становішча выканання плана аказання дапамогі бескароўным калгаснікам ЦК тлумачыць выключна тым, што партыіна-савецкае кіраўніцтва большасці раёнаў і ў першую чаргу Чарвёскім, Мясіслаўскага, Крычаўскага, Клімавіцкага, Балынскага і Талачыскага персура аднеслася да выканання неадаровых дзяржаўнай партыі і асабчых указанняў таварыша Сталіна аб ліквідацыі бескароўнасці сярод калгаснікаў, не ўсталявалі патрэбнага кантролю за выкананнем устаноўленых планаў кантрактацы, кулі і перадачы пільперчына калгаснікам, перадаверыўшы гэту важнейшую справу другародным асобам.

ЦК КП(б)Б паставілаўле:

РАЁННЫЯ З'ЕЗДЫ СОВЕТАЎ ПЕРАДАВЫ РАЁН РЭСПУБЛІКІ

ОРША, 11 лістапада. (Спец. кар. «Звезда»).

Старшыня Аршанскага райвыканкома тав. Спянаў у сваім дакладе раённаму з'езду Советаў даў яркі малюнак буйной і дэспернай Аршанчыны. На лустырах і балотах вырасілі гіганты сацыялістычнай прамысловасці. Прапоўныя Аршанчыны па права ганарыцца сваім Белдэсам, Асінофорам.

Якучо-б галіну вытворчасці прамысловасці ні ўзіль — у наўнасці велізарны рост валавой прадукцыі, колькасці рабочых Металапрамысловасць яшчэ толькі ў 1929 годзе была прадстаўлена адзіным дрыт-чыковым заводам «Чырвыны кастрычнік». Зараз на тэрыторыі Аршанчыны наш праце некалькі металапрацоўчых прадпрыемстваў, якія вышукосаю прадукцыі на 14 мільянаў 30 тысяч рублёў.

У канцы першай пільперчына пабудавана ільнчосаласная фабрыка, на якой праце 450 рабочых і якая дае ў год прадукцыі на 6 мільянаў 33 тыс. рублёў. Зараз гэта фабрыка ператвараецца ў буйны ільнчосаласны завод. У 1936 годзе ў будаўніцтва камбайна ўладзе 34 мільёны рублёў. Галоўны корпус камбайна ўжо скончыў на 72 проц., часальны — на 99, механічная майстэрня — на 98 проц. і ільн.

На прадпрыемствах Оршы ёсьць 2.100 стаханавцаў, якія паказваюць узоры большай вытворчасці. Стаханавец Верханіч на ільнчосаласнай фабрыцы ў два разы перакрывае свае нормы, арматурчык Баравуў выкавае норму на 184 проц. Леніна стаханавцаў мясакамбайна Манусевіч, Файбусаў даюць 200 проц. нормы.

Пільперчына сацыялістычна сельскага гаспадарка раёна — гэта 201 калгас, у якіх аб ільнна 12.245 гаспадарак. Раён закончыў выдачу дзяржаўных актаў на веча карыстанне зямлі. За калгасамі замацавана 104.020 гектараў зямлі. Раён калектывізацыі на 95,4 проц.

На калгасных пільперчына 102 трактары, 135 селяк, 2 камбайны, 14 ільнчосаласных, 27 спалываалак, 321 жывячка, 224 сепакасікі, 98 бульбаканалак і ільнне сельскагаспадарчых машынаў. У 1937 годзе машынатрактарны парк ільнчосаласны пільперчына ў раёне арганізацыя трыццаці МТС. Усе калгасы будуць абслугоўвацца машынатрактарнымі станцыямі.

3 года ў год пільперчына ўрадаўнасць і вага прапады. У 1936 годзе калгаснікі раёна ў сярэднім атрымалі вочы на прапады зернявых 2,5 кілаграма, бульбы 11 кілаграмаў і грышма 1 руб. 20 кап.

Змянілася культурнае аблічча г. Оршы і раёна. У 1930-31 навучальным годзе буд

Да рэвалюцыі на кожны 100 чалавек прыходзілася 80 неписьменных. Сёння ільнчосаласны на селянства ўжо ўзялася да 94 проц. У раёне налічваецца 113 школ, у якіх навушачына звыш 15.000 дзяцей. Апрача таго, арганізацыя 109 вачерных школ, 47 гарадскіх бібліятэк, 26 клубоў.

У раёне ёсьць 20 рознастайных медыцынскіх устаноў — больш, дэпутатаў, акушэрскія пункты, хаты-раўніцкі, зубавярныя, абушэрныя і ільн. Харватскі прыклад. Па ўсёй перскай Расіі ў 1912 годзе было 11.000 зельных чоек Сёння ж адзін Полацкі раён мае 139 ласей на 3.468 чоек і 38 дзяціных скарот на 1.585 чоек, г. я. больш назовы таго што было па ўсёй Расіі.

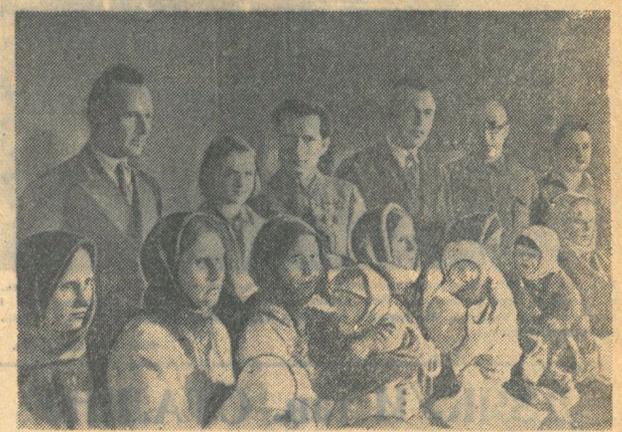
СЦІЯНОСЦІ СОЦЫЯЛІСЦЫЧНАЙ ПРАЦЫ

Жыццё ў калгасе раёна — гэта разнаса, ільнчосаласны і замочае жыццё ўсіх калгаснікаў і калгасніц. Любіць вядома, што працуюць на зямлі, адданай ільнчосаласна, працуюць на сабе, на сваю дзяржаву. На гэтай базе шырчыцца барацьба за высокі ўраджай, растуць вылітныя люзі — сцягалоны сацыялістычнай працы.

Шырока праславіліся ў раёне такіх стаханавцаў сацыялістычна жытцелі, які скаротна з калгасе «Чырвыны партыі» Алексеевска Ульяна, захаваўша 102 парасат, што складае 11,3 парасельна ў скаротнамакту. Праславіліся таксама і таварышы — скаротны і дзяркі Голубева, Карпенко і ільн.

АДНАДУШАНА АДАБРЭННЕ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

У абмеркаванні сталінскай Канстытуцыі прымаў ўдзел усе прапоўныя раёна: на 400 сходах удзельнічалі 38.000 чала

10 лістапада ў Соўнаркومه БССР адбылося ўручэнне дзяржаўнай дапамогі шматсямейным мачерам. На адмыку: тав. ГАЛАДЗЕД сярэд майдраў, якім уручана дапамога на шматсямейнасці. Сядзяць (злева направа): тт. Дабрышка, Ульяна, Кавачына, Бабкова, Бозулева, Дзелькова. Стаяць (злева направа): тт. Галадзец, Селіцкі, Бурчэўскі, Матусевіч.

УРУЧЭННЕ ДЗЯРЖАЎНАЙ ДАПАМОГІ ШМАТСЯМЕЙНЫМ У СНК БССР

10 лістапада 11 шматсямейных мапа-роў былі да прыёме ў старшыні Соўнаркومه БССР тав. Галадзеца. На прыёме прысутнічалі намеснік старшыні СНК т. Любавіч, нарком унутраных спраў БССР т. Делавіч, нарком аховы здароўя т. Бурчэўскі, намеснік наркома фінансаў т. Матусевіч. Дружнімі аліансаментамі сустракі прысутныя тав. Галадзеца. Ён падрабязна распытавае жанчын аб жыцці ў калгасе. аб

ураджаі, колькі выправавалі прапады і колькі атрымліваюць на прапады, як жыць, дзе вучацца іх дзеці.

Проста і аразумела вясцямачыны жанчын сутнасць закона ўраа аб забароне абротаў і дзяржаўнай дапамозе шматсямейным жанчывам, тав. Галадзеца ўручае жанчывам дзяржаўную дапамогу. Калгаснікам з Мазырскага раёна тт. Кавачына і Касцючэна — да 4 тыс. рублёў, Матвіч 11 зылей, калгасніцы Балынскага раёна Акунэваў уручана 7 тыс. рублёў, Калгасніца арпелі імя Блюхера Зынькова і жонка дзясціна на пабудове дарогі Гаўрыліна (Жабінскі раён) атрымалі — першая 8 тыс. рублёў і другая 11 тыс. рублёў. Жонкі шатна (горад Маргалеў) Бабковай уручана 6 тыс. рублёў, жонкі кавала менскага завода імя Кірава т. Коляк — 2 тыс. рублёў, Калгасніца Багінскай і жонка краўца Венява (Валыцкі раён) атрымалі па 4 тыс. рублёў. Матка 9 дзяцей, калгасніца Барысэўскага раёна тав. Дабрышка і калгасніца арпелі імя Гальмана (Мехавіцкі раён) Ульянава атрымалі па 6 тыс. рублёў.

— Вялікае дзякуй больша нашаму і пільперчына усенягата пратэарыята таварышу Сталіну за яго клопаты аб нас, жанчывам. Вялікі пільперчына клопаты аб нас больш, чым класіфіцырава аб нас больш бацькі — так адказалі расцаленым маткі. Тут-жа з атрымалі грошай маткі заць што 20, што 30 рублёў і просіць СНК адказаць гэтыя грошы на дапамогу дзецям і жанчывам Іспаніі.

— Нахай гераічны прапоўны народ Іспаніі лаб'еша такога-ж жыцця як у нашай краіне. Мы зусёды гатовы дапамагаць яму ў гэтай вялікай справе — заваіць жанчывам.

Доўга яшчэ працягваецца за шкляндкай габреты таварыскага гутарка старшыні Соўнаркومه з жанчывам.

Тав. Коляк расказаў аб сваім няшчасці: старэйшая дачка не хваце туберкулёзам капей. Хоп неаднаразова заважа і профэаза дапамагалі ў паслалы яе на курорт, але талых вынік» няма. Тав. Галадзеца і нарком аховы здароўя тав. Бурчэўскі абмалі адпраўніць хлопца за кошт дзяржавы ў Бурчэўскі на пільперчына. Давалішыся, што ў калгасіні Багінскай вельмі малая хата для вайкай сям'і, тав. Галадзеца распарадыўся адпусціць на ільнчосаласных лесе на пабудову новай хаты. Таксама будзе адпусчан лесе на ільнчосаласны ўмовах т. Венява і на пабудову хаты, а тт. Дабрышка і Бабковай — на рамонт хат.

Успамінаючы сваё дзяцінства і сваё жыццё да рэвалюцыі, жанчывы гавораць: — Радасна, лёгка і веседа стала жыць у нашай краіне, у нашых большшчых калгасе.

У МЕНСКИМ ГАРКОМЕ КП(б)Б

16 лістапада абдуаеца назвычайна пленум менскага гарсовета, які пільперчына вынікі абмеркавання праекта сталінскай Канстытуцыі сярод прапоўных сталінскіх рэспублікі. На пленуме будуць гаспама абраны дэлегаты на Усебеларускі назвычайны з'езд Советаў.

У парады падрыхтоўкі да пленума мескага гарсовета КП(б)Б і ўсім пільперчына партарганізацыям гаргаруць шырокую масавую працу па вясцямачына прапоўным гістарычнага значэння нальнчосаласных з'ездаў Советаў, Партыі і профэаўным апалянаў апінальнм заручава правесці аб'яўлены пасаджэнні разам з заступнікамі групамі гарсовета, прывесчачы вынікам абмеркавання праекта Канстытуцыі.

Да пленума гарсовета ў клубе імя Сталіна рыхтуецца выстаўка розных таварыштаў аб дарэвалюцыі і новым Менска.

Для пільперчына ільнчосаласны Гарабодца палкароўка фабрычна-завоўскай шматтыражак меска гарком партыі паставіла арганізацыю пра Доне партыіна пастаянны семінар. Таксама пра Доне партыіна арганізацыя рабінт зыку.

Пры гаркоміна КП(б)Б два ільнчосаласны месці будуць пільперчына заваіць з пільперчына нальнчосаласны газет. (БЕТА).

З'езд аднагалосна прыняў рэзалюцыю, якая адабрае праект сталінскай Канстытуцыі. На Усебеларускі з'езд Советаў абрана 10 дэлегатаў. Пад бурны воплескі з'езд абраў дэлегатамі ад Полацкага раёна тт. Пікало і Галадзеца.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

НОВЫ ПОЛАЦК

Да рэвалюцыі на кожны 100 чалавек прыходзілася 80 неписьменных. Сёння ільнчосаласны на селянства ўжо ўзялася да 94 проц. У раёне налічваецца 113 школ, у якіх навушачына звыш 15.000 дзяцей. Апрача таго, арганізацыя 109 вачерных школ, 47 гарадскіх бібліятэк, 26 клубоў.

У раёне ёсьць 20 рознастайных медыцынскіх устаноў — больш, дэпутатаў, акушэрскія пункты, хаты-раўніцкі, зубавярныя, абушэрныя і ільн. Харватскі прыклад. Па ўсёй перскай Расіі ў 1912 годзе было 11.000 зельных чоек Сёння ж адзін Полацкі раён мае 139 ласей на 3.468 чоек і 38 дзяціных скарот на 1.585 чоек, г. я. больш назовы таго што было па ўсёй Расіі.

СЦІЯНОСЦІ СОЦЫЯЛІСЦЫЧНАЙ ПРАЦЫ

Жыццё ў калгасе раёна — гэта разнаса, ільнчосаласны і замочае жыццё ўсіх калгаснікаў і калгасніц. Любіць вядома, што працуюць на зямлі, адданай ільнчосаласна, працуюць на сабе, на сваю дзяржаву. На гэтай базе шырчыцца барацьба за высокі ўраджай, растуць вылітныя люзі — сцягалоны сацыялістычнай працы.

Шырока праславіліся ў раёне такіх стаханавцаў сацыялістычна жытцелі, які скаротна з калгасе «Чырвыны партыі» Алексеевска Ульяна, захаваўша 102 парасат, што складае 11,3 парасельна ў скаротнамакту. Праславіліся таксама і таварышы — скаротны і дзяркі Голубева, Карпенко і ільн.

АДНАДУШАНА АДАБРЭННЕ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

У абмеркаванні сталінскай Канстытуцыі прымаў ўдзел усе прапоўныя раёна: на 400 сходах удзельнічалі 38.000 чала

У Бразілі на рэйнай сельскагаспадарчай выстаўцы дэманстравалася работа ільготнаванай машыны Сістэмы Салтавана. Гэта машына ачышчае зямлю ільготнаванай і палівае працу калгасніка. На адмысловай машыне Гаўрыленка дэманструе працу ільготнаванай машыны. Фото Палуяна (БСФ).

АКРУЖЫМ СПАЧУВАННЕМ І ДАПАМОЖАМ ІСПАНСКАМУ НАРОДУ

Узброены да зубоў фашызмам працягнуў свае крывавае лапы да сэрца Іспаніі — Мадрыда. Ратуючы барацьба гераічнага народу з фашызмічнымі бандытамі выклікае захапленне і гораць у сэрцах усіх чэсных людзей і ўсяляе ўпэўненасць, што фашызмская зграя будзе змецена з зямлі Іспаніі.

Колькі сардэчнай пепляні і сапраўднай любові да гераічных байцоў за свабодную Іспанію гучыць у шматлікіх пісьмах і рэзалюцыях агульных сходаў і мітынгаў працоўных нашай рэспублікі!

«Чыгуначнікі Багушэўскай дыстанцыі шляху і руху, — гаворыцца ў рэзалюцыі, — на мітынгу рабочых і служачых дыстанцыі абураны зверскімі дзеяннямі іспанскіх фашыстаў, якія разбураюць гарады, сёлы, забіваюць мірных жыхароў — жанчын і дзяцей». Тут жа на мітынгу сабралася 131 руб. у фонд дапамогі жаданым і дзецям Іспаніі і пастаўленае штомесячна адлічваць 1 проц. ад свайго заробку ў касыцы гераічнага іспанскага народу да поўнай яго перамогі над фашызмам.

«Мы, рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі і служачыя, — залучаем рабочыні Прамысловай спяўной канторы, —

добра ведаем, што «вызваленне Іспаніі ад гнёту фашызмскіх реакцыянераў не з'яўляецца прыватнай справай іспанцаў, а агульнай справай усяго перадавога і прагрэсіўнага чалавечтва». Гэтыя словы правадыра народаў таварыша Сталіна выказваюць нашу волю, волю народаў нашай краіны.

Мы адлучаем у фонд матэрыяльнай дапамогі 2 проц. свайго месячнага заробку. Гэту дапамогу мы будзем аказваць гераічным байцам Іспаніі да поўнай перамогі над фашызмам».

Словы захаплення мужнай і ўпартай абаронай Мадрыда гучаць у рэзалюцыях агульных сходаў калгаснікаў калгасаў «Большэвік» (Багушэўскі раён), «Праца», Смілавіцкага раёна, рабочых шклозавода «Окцябр», Асіповіцкага раёна, вучняў Пляскай няпоўнай сярэдняй школы і іншых прагрэсіўных, калгасаў, устаноў і навучальных устаноў БССР.

Свабодны і шчаслівы народ, як і раней, выказвае сваю гатоўнасць аказваць дапамогу іспанскаму народу да поўнай яго перамогі над азярэлым фашызмам.

Сагрэтыя цёплай увагай, спачуваннем і дапамогай, барацьбіты за свабодную Іспанію разгроміць банду фашыстаў!

МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ З ГЕРАІЧНЫМІ БАРАЦЬБІТАМІ

ПАРЫЖ (сталеца Францыі), 10 лістапада. (БЕТА). Міжнародны камітэт барацьбы з вайскай небяспечнасцю і фашызмам адправіў старшыню камітэта абароны Мадрыда генералу Міхаілу наступную тэлеграму:

«Міжнародны камітэт ад імя 8 мільянаў антыфашызмаў усіх краін імя сваё гарача прывітае гераічных абаронцаў Мадрыда, якія, перагартаючы дарогі фашызму, абароняць справу ўсіх свабодных народаў. Камітэт абавязана працаваць усё для ўмацавання міжнароднай салідарнасці. Аналагічная тэлеграма камітэтам адпраўлена таксама кіраўніку іспанскага ўрада Кабальеро.

ЛОНДАН (сталеца Англіі), 10 лістапада. (БЕТА). За ўсіх частак краіны абавязана імя мітынгаў і дэманстрацый салідарнасці з іспанскім народам. Робіцца збор сродкаў на аказанне медыцынскай дапамогі. На масавым мітынгу рабочых у Велі-Фэсе прынята рэзалюцыя, якая вітае ініцыятыву СССР у выхрышчэнні «неўмалшанні». Совет прафсаюзаў у Глазга звар-

нуся да рабочых Мадрыда з прымітнай тэлеграмай, у якой абавяз аказваць ім фінансавую і іншую дапамогу. Цэнтральны орган камуністычнай партыі Англіі «Дэйлі ўоркер» прыняў аб'явіць савет тэлеграфічна і лейбарысцкай партыі за яго бяздзейнасць і за тое, што ён не арганізаваў масавай кампаніі з мэтай прымусяць англійскі ўрад амяняць забарону на стварэнне зброі іспанскаму ўраду.

ПАРЫЖ (сталеца Францыі), 10 лістапада. (БЕТА). «Юніта» публікуе зварот ЦК кампартыі Францыі з заклікам да адмысловых рэспубліканскай Іспаніі. Зварот адназначна выключнае пажанне супраціўлення насельніцтва Мадрыда атакам мільянераў і генералаў, да зубоў узброеных міжнародных фашызмаў. «Францыя, — гаворыцца ў звароце, — якая заўсёды была на працягу сваёй хвалаючай гісторыі блізка партызанам справядлівасці і натуральна другам прынятае, гэта Францыя душой і сэрцам — з іспанскім народам».

Якуб Колас

ГЕРАІЧНАЙ ІСПАНІІ

На варту свабоды і шчасця народаў
Пазвала гісторыя нас.
Мужайцеся, браце, ў гадзіну нагодаў
І верце — падзідзе ваш час.
Няхай вар'яцтва пачварыла адані,
Што свету будуюць астогі:
Яны захапінуцца ў крывавым тумане
Свайх жа зладзеўскіх дарог.
Яны не пярэюць мяжы, на кагорай
Сурова паўстане Мадрыд.
І зноўзе магілу ў рабочых авозах
І сёвай і замкнені банкіт.
Рыткуюце пагнёб жыхі крыважарам.
Што носіць забойства клаймо.
Мы з вамі заўсёды і ў мыслях і сэрцам
І руку мы вам паламо.
Прымі-ж прымітанне ад волінай краіны,
Прапоўны іспанскі народ!
Жалезнай кагортай з'яўлянай салерыны
На ворагаў! Дружна ўпярод!

Падняў-бы выскова
У смутную сіню,
Мінутны прасторы
Чужых далачыць,
Праз горы і моры
Праб'е-бы і вас
Над Навалькараея,
Мадрыд, Лісеаска
І з высай блакітных
Далжджым агнявым
На голыя-б рушчы
Забойцам ліхім,
Каб знішчыў дашчэнтку
Ваш бунот палеб
Наймількі Рыма
І Гітлераў зброд..
Эх, словы! чаму вы
Не віхалі, не гроты?
Чаму вас не рынуў
Агнём, пярэном?

ДЗЯКУЮ ТАВ. СТАЛІНУ

Гадоў 30 Скрыбінік быў ваданосам, інашай спецыяльнасці не меў. Усё жыццё быў толькі марыў аб кавацкім хлеба, а такіх, як Пейша Скрыбінік у б'льым Койданава было многа. Не лепш жылося і м'стачковым сялянам. У старога Качарскага была адна мара — мець сваю зямлю. Намешчыкі Касковіскі і Сомаляў «элітаваліся» над безземельнымі і самую пошную неўрадзайную зямлю в'лялі ў арэнду. Хлеба свайго ад такой зямлі толькі да калал даяла, а там ішлі ў кабылу да вулакоў, займаліся шчэбнымі ваработкамі.

Тав. жэмлі былім койданаўцы 19 гадоў назад.

На радасць працоўных, Кастрэчніцкая сацыялістычная рэвалюцыя зямлю абавязна дзяржаўнай уласнасцю і перадала яе ў карыстанне працоўных. На прапалаво таварыша Сталіна ў статус сельскагаспадарчай арміі ўнесен пункт, што зямля замацаўваецца за калгаснікамі.

Шасць год як на б'льой памешчыцкай зямлі арганізавана калгас імя 9-га студзеня 1906 года. Восем месяцаў таму зямля калгаснікаў атрымалі дзяржаўныя і на вярце карыстанне зямлей, паставілі п'рэд сабой заданне: ператварыць зямлю ў калгасны сад, каб на полі густа закладзена пшаніца, буйнымі галоўкамі знішчыў залатцы лён, каб хлявы былі поўны тучнымі стадамі.

80-гадовы Качарскі ваданос Скрыбінік стаў рэафармаваным гаспадарам свайго калгаснага багацця. Іх мара, як і тысяч б'льых, пабудаваных праца на жыццё сялян, збылася. На кожнаму калгаснаму гас-

падарку прынале да 7 гектараў зямлі. Сцяпан Качарскі мае карову, угодаль хлеба, Скрыбініку даручылі адкаваць пработу. Ён калгасны пастух.

Прайшло 8 месяцаў і за гэты час калгасныя палі сапраўды ператварыліся ў калгасны сад. Амагат не скончана, але ўжо зараз калгаснікі падлічылі, што гектары пшаніцы дасяг 15 цэнтнераў замест 7,4 у мінулым годзе, а ў брыгадзе Руткоўскага з 10 гектараў зямлі на 26 цэнтнераў залатцы пшаніцы.

Багатым стаў калгасны працадзень. Авансам калгаснікі атрымалі пшаніцы па 300 грам, жытца па 500 грам, бульбы па 10 кілаграмаў на 1 працадзень.

Вырасла калгаснае стада. Адной буйнай рагатай жывёлы налічваецца 260 штук. 20.861 руб. даходу дала малочная ферма за тры кварталы. Ал усе гаспадары калгас за тры кварталы 1936 года мае 79.032 рублі даходу.

Культурнае і замочнае жыццё прайшло ў калгас. У хатах чыста і ўтульна. Электрычнасцю асветлены хаты калгаснікаў, кароўнік, свінарнік. За гэты год пабудаваны ў калгасе новыя будыткі, як ільготнамы камбінат, сушылка, гараж для сельскагаспадарчых машын, якія на 30 дзяней.

— Збылася заветная наша мара, — гаворыць калгаснік, — і за гэты мы шчыра дзякуем таварышу Сталіну, які даў нам такое шчаслівае жыццё.

Д. МАЛЕВІЧ.
Калгас імя 9-га студзеня 1906 года,
Дзяржынскага раёна.

ЗА БОЛЬШЭВІЦКІ ПАРАДАК НА КАЛГАСНАЙ ЗЯМЛІ

ВАРЫСАЎ. (Мар. «Звязды»). — Зямля гэта належала кулакам Палубіскім, Савічам, Зыбішкам і 30 гектараў лешнай зямлі — царква. Гарадскія б'льшкі мелі тут вузенькія палоскі і паліцы а іх «гаспадарам» надзвычай дорага. Няма грошай, дык аб зямлі і не думай, — апавядае калгаснікі сельскагаспадарчай «Маяк сацыялізма», Прыгараднага сельсавета.

Шп'ер у спецыяльна-зробленай шуфлядзе (нагарасваю шуфу хата набудзе калгас) хаваецца выключнай ваданосі дакумент. У ім запісана, што за калгасам «Маяк сацыялізма» належа заманаваана 549 гектараў зямлі. На кожны калгаснік двор прыналеда чыпер на 12 гектараў добрай зямлі.

Ал калгас атрымаў ішчэ 30 жэмлі. Ужо да гэтага ён разлічыўся з дзяржавай. Пасля-ж уручэння акта калгаснікі ішчэ мацней уцяіся за працу.
— Адчуваюць калгаснікі, — кажа старшыня калгаса тав. Ліоўскі, — што самі

стали гаспадарамі зямлі, самі павінны яе даяжыцца.

На сваёй зямлі калгаснікі набудалі ўжо артызанскі кароўнік, клуб на 100 месц, валькі кароўнік, сцягваюць дзверы і прыгожа ставяць іх у два рады. Вуліца шырокая, абсаджана дрэвамі, з добрым тратуарам. У хаты прывалі электрычнае асвятленне.

Умацаванне працы пасля ўручэння калгасу акта на вярце карыстанне зямлей адчуваецца ўсюды. Зямля рабіта ўжо на шесць палеў. Своечасова і радковай саб'ёй калгаснікі пасялі 90 гектараў азямых. Усходы дельмі добрыя. Нах адліва ўзнята 235 гектараў, засеяна гектар коважыку.

Няма сумнення, што калгаснікі «Маяк сацыялізма», атрымаўшы акт на вярце карыстанне зямлей, навядуць большэвіцкі парадак на калгаснай зямлі.
П. КАВАЛЕЎ.

ЗБЫЛІСЯ МАРЫ

Нават пасля слаўтай «рэфармы 1861 года» аж да самай сацыялістычнай рэвалюцыі б'льшасць сялян Бабурышчын належала памешчыкам і кулакам, у той час, як 11 проц. сялянскіх гаспадарак аўсім не мелі ніякай зямлі. А тая, што мелі жабраўшы належа, не мелі работні і працоўнай жывёлы, зямляробства інвентару і б'льш заўсёды ў залежнасці ад памешчыка і кулака.

Чорнасопцы наш С. Г. Руньскі і сваёй «Прагматіцы» сталеца Мікоўскай Епархія», вымушан прыналець:

«Становіцца простага народу пад пастаянным прыглядом прыгоннага права з'яўляецца належаў чужым. Намешчыкі глядзяць на сваіх сялян, як на рабочую жывёлу, якая абавязана даставіць ім гаспадары магнама б'льш даходу і т'лькі, і нават часта с'ляны называюць гальбончай пазвай аб'янка».

Мільёны зямляробаў вядуць жабрацкае жыццё, перабаваюцца поўгода мяжыца і поўгода годам, жывуць у курных хатах, апраданы ў рызае, сечуць толькі пазычаным у хлявары зярном, аруць галоднай, зморанай жывёлай, абрабавуць толькі ўракам на сваіх бедных палосках, угодаль напаранаўшана на палых палосках, наляюцца толькі для ўл'яты хляварам, або для рабаўніцтва з боку панскіх двароў і кушоў. Выхоўваюць дзяцей у годзе і с'лябах і не па дапамогу сабе, а па п'яскую службу. Галеча, наветкі заманаваана і перададзачая ад бацькі да сына, прышчэпа іх да становішча звароў».

Некалькі магнатаў уладалі дзесяткамі тысяч дзесяцін зямель Бабурышчын. Яшчэ да с'б'еўскай дэві с'ляне палічаны непаўсімнымі ім імёны князі Тоген-Лос, Буглака, Варандова, фон Гаера і ішч. Крывасмакоў, якія трымаў іх у сваіх брудных лапах.

Дад адным толькі маўткам «Панюшквічы» было зямля 11.286 дзесяцін найдальшых зямель. А прыгонныя в'сцы Січэвава, Міраніца і ішч., напарадкаваныя Панюшквічам, з агульнай колькасцю 633 прыгонных людзей мелі толькі 1.134 дзесяціны зямлі. Прычым зямлі с'ляны называліся памешчыцкіх рэастрх б'льш «спосредствонной» і «худой» частцы.

Уся шматлюдная в'ска Січэвава мела зямлю — добрай — чуж, пасарнай — 132 і «худой» — 176 дзесяцін. За гэтую нікчэмную зямлю с'чытоўны паліцы памешчыку невасімным аборк і ровныя падаткі прыгонніцкай дзяржаве, а таксама давалі работую і цэговую сілу для апрацоўкі памешчыцкай зямлі. «Вольныя землелашч» Мірон Пітаў Швелеў, меўшы вядукую сям'ю і адну дзесяціну «худой» зямлі, абавязан быў, як і в'явольныя зямляробы паліцы падатку, аборк, працаваць на памешчыка.

Пасля адмены прыгоннага права, с'ляны не купалі ў памешчыцкай зямлю. Алкак іны не мелі радасці ад гэтай куплі. Першы намі план зямлі, купленай калушніцкімі с'лянамі ў памешчыка фон Гаера. Гэты план аздавоўлен наступным чынам: «План у дадзеных частках участках у славае Капушчына, Качарышчын воласці, паб'гтай ва ўласнасць па прыгоннаму пра-

ву б'льым прыгоннымі жэмжарамі той-жа славае Іванам Егоравым, Панкраціем і Алексеем Петровым з маўтку Качарышчын памешчыцы фон Гаера ў колькасці 83 дзесяціны ўлоўнай і няўлоўнай зямлі.

Фон Гаер, як і ішчыя памешчыкі, прадаваў сваім прыгонным самую горшую зямлю малельнікім кавалачкамі, каб на р'нейшаму трымаць с'ляны ў залежнасці ад сібе. Калі раей ён прыгнечуў с'ляны прыгонам, то пасля адмены апошняга ён забавалі іх ішчымі п'ляхамі.

А колькі былі безземельных, няшчэсных людзей!

Прыгнечаны с'ляны в'яжамі марыў аб зямлі, якую прагна чацэй мець і атрымаць яе... тры аршыны на могілках.

С'вяня ў калгасе імя Дзяржынскага в'ял'гце с'ява. Новая с'ядаба, што тырсака раскінулася паміж с'ялоў па прыгонным узгорку, незвычайна зям'юдзена. Чырвоныя палотнічкі лоўгаў, с'ляны на трыбунае, с'ляны каля вольнай хаты калгаснікаў. Усё ўбрава зелянінай, в'веткамі. Калгаснікі апраданы ў самае лепшае з'яе адзенне. На іх тварыча—урочыства радасць.

Старшыня калгаса чырвонаспяжак Васіль Вярочкін аддае апошніе расчараванне.

— Пастаўце на сталы п'ва і закускі! Хутка прысець госці..

Узбавілае па многіх машынах у калгасе прыехалі ваданосы госці: сакратар райкома КП(б) тав. Чарніцкі, старшыня РКБ тав. Паронак, камандзіры з вайсковых частак. Прышлі і прыхалі калгаснікі з суседніх калгасаў.

Адказ на прывітанне с'рэбракрыльх птушак калгаснікі махаюць ім рукамі, падківаюць шыякі, паскалючы д'лячым сардэччым прывітанням.

Калі ўсе сабраліся, тав. Вярочкін узашоў на ўпрыгожаную трыбуна, прыгладзіў валасы і, блытаючыся ад хвалавання ішчэ валасы, абвясціў:

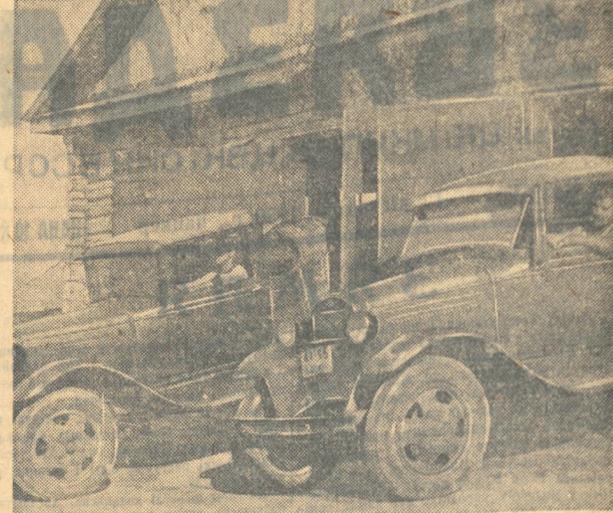
— Дарогія калгаснікі і калгасніцы! Усе нашы госці! Скод, прысвечаны перадачы нашаму калгасу зямлі навечна, лічу адкрытым..

Духавы аркестр, прысланы ў калгас шэфамі, зайграў «Інтэрнацыянал».

Вярочкін даў слова старшыні РКБ тав. Паронку. Пасля кароткай прамова, тав. Паронак пад урачыстым туп м'згаві перадаў старшыню калгаса в'ялікую кнігу, у прыгожай вокладцы, на якой было залатымі літарамі напісана: «Дзяржынскі акт на вярце карыстанне зямлей калгаснікам».

У акце было напісана, што калгасу імя Дзяржынскага, Міхалеўскага сельсавета, Бабурышчынскага раёна, перададзена ў вярце карыстанне 822,86 гектара зямлі.

Госці шчыра в'яшвалі дзяржынскага з арыманнем акта. Калгаснікі ад усгао с'ляна паслалі прывітанне таму, хто кляпоцца на аб іх жэмлі, свайму любімуму правадыру таварышу Сталіну.

Калгас «Рассет» Дзяржынскага раёна мае ўжо 2 уласныя аўтамашыны. Машыны выконваюць ровны сельскагаспадарчыя работы і з'яўляюцца лепшымі памочнікамі калгаснікаў у выв'рочым вышпаны і хлябнастава і ішчы абавязальнасцю перад дзяржавай. НА ЗДЫМ. хутчэйшым вышпаны хлябнастава і ішчы абавязальнасцю перад дзяржавай. НА ЗДЫМ. КВ' калгасныя машыны сельскагаспадарчай арміі «Рассет» выкажваюць з таварыша. Фото Я. Салавейчыка.

В. МОЛАТАЎ НА ВЕРНЫМ ШЛЯХУ

Аб значэнні Кастрэчніцкай рэвалюцыі ўжо лепш гавораць самі факты. З фактаў мы павінны рабіць вывады і аб сваёй далейшай пработе.

Усім вядома ратуючае значэнне ўдзельна сацыялістычнай рэвалюцыі для сацыялістычнага гаспадарства і ўсёй нашай справы. Не пераказвае таму напамінь аб некаторых фактах, якія адносяцца да росту нашай прамысловасці.

Вось першая таблічка на гэтым шатанню.

Валовае прадукцыя буйнай прамысловасці (у мільёнах рублёў, у цэнах 1926—27 гг.)

Гады	Усё буйная	У проц. к прамысловасці напарядку г.
1913	10.251	—
1928	16.838	—
1929	21.183	125,8
1930	27.726	130,9
1931	34.173	133,3
1932	38.848	113,7
1933	42.030	108,2
1934	50.477	120,1
1935	62.188	123,1
1936 (план)	77.000	124,0

Фактычны за 9 месяцаў 57.947
9 месяцаў у проц. да 9 месяцаў 1935 г. 133,7

З не відаць, як расла наша прамысловасць за апошнія гады.

Відаць, перш за ўсё, што ў гэтым годзе, не гледзячы на наляўнасць раду с'ляна адстаючых галіч, буйная прамысловасць упэўнена ідзе да перавыканання ўстапоўленага плана. Аб гэтым п'ва гавораць вынікі першых дзевяці месяцаў.

Відаць, далей, што ў гэтым годзе прадукцыя прамысловасці будзе прыкладна ў 8 разоў б'льш, чым прадукцыя ваданоснай прамысловасці і амаль у 5 разоў б'льш, чым у 1928 годзе. калі мы толькі прысутнілі да першай п'яцігодкі.

Відаць, нарэшце, што пасля завяршэння намечанай тэхнічнай рэканструкцыі ва многіх галіцах тэмпы росту прамысловай вытворчасці вырастаюць і прадаўжаюць вырасцаша.

Можна да гэтага дадаць ішчэ адзін нямадаважны факт. Адзін прырост прадукцыі буйнай прамысловасці ў гэтым годзе будзе не меншы, чым уся прамысловая прадукцыя ў 1928 годзе.

Гэтыя факты гавораць самі за сабе. Наша прамысловасць — на в'ялікім уздыме. Між тым, уваходзячы ў строй сотні новых магутных прадпрыемстваў, аснашчонных пераходна-тэхнічнай, атрыманых папер магначымі вярбавамаўшых калды ра в'ялікай колькасці працоўных на вытворчасці і ўчора ішчэ новых і індустрыя людзей.

Не меншае значэнне маюць факты, якія адносяцца да росту прадукцыі працы сацыялістычнага рабочага.

Прыкладу ў сувязі з гэтым другую таблічку.

Сярэдняя выпрацоўка на 1 рабочага буйнай прамысловасці (у рублях, у цэнах 1926—27 гг.)

Гады	Усё буйная	У проц. к прамысловасці напарядку г.
1926	4.764	112,2
1929	5.878	112,9
1930	5.900	109,7
1931	6.348	107,6
1932	6.513	102,6
1933	7.080	108,7
1934	7.837	110,7
1935	9.060	115,6
1936 (план)	11.017	121,6

8 мес. у проц. к 8 мес. 1935 г. 125,5
8 мес. у проц. к сярэдняга годавой 1935 г. 118,2

І гэта таблічка даволі павучальна.

З не відаць, што прадукцыя працы на нашых прадпрыемствах з года ў год расце і ў гэтым годзе яна амаль у два з паловай раз вышэй пачатковага года першай п'яцігодкі.

Іна п'вакарае таксама, што пасля параўнаўча нізкіх паказальнікаў росту прадукцыі працы за рад год пачаў пасляхова правадзіцца ў жэмлі сталеца; лозунг асваення тэхнікі, і с'сарыяна выпрацоўка сацыялістычнага рабочага пазвала б'льш ішчэ ўгору. Рост прадукцыі працы ў б'гучым годзе будзе вышэй, чым за мінулыя гады. У гэтым с'лязненна значэнне «стаханаўскага года», калі ўжо пачалі на-сапраўднаму працаўляць сабе новыя, створаныя за апошнія талы кадры кваліфікаваных рабочых. Кіруючы органы прамысловасці, як і многа недыхаюць у нашых вытворча-тэхнічных штабах, бліжэй павінны да справы і далі новыя ўзоры большэвіцкай работы.

І ўсё-ж галоўнае і тут упердае. Дзесяцігутымі поспехамі які не можам задавоўліцца. Мы ішчэ далей ад сапраўднай сацыялістычнай прадукцыі працы. Больш таго. Мы не дагналі ішчэ па прадукцыі працы, не гаворачы ўжо аб якасці прадукцыі, добра арганізаваных, прадпрыемстваў капіталістычных краін. Сярэдняя выпрацоўка сацыялістычнага рабочага пакуль ніжэй сярэдняй выпрацоўкі рабочага ў перадавых па тэхніцы капіталістычных краін.

Значыць, нам ішчэ треба многа напардаваць над арганізацыяй прамысловасці, над

У БССР закончана ўручэнне калгасам дзяржаўных актаў на вечнае землекарыстанне. За 9.682 калгасамі замацавана 6.918.761 гектар зямлі.

НОВАЙ ДАРОГАЙ

НА НОВЫХ ПАЛЯХ

Мо сям, ці духоты раз ідзе палескай дарогай Іван Язэвіч шукаць працы. Ідзе да адваката Каперніка. Відомы адвакат быў адзінай надзеяй, ад яго чакала вёска Грушаўка збаўлення. І Іван Язэвіч — верны высокаму папярэ, ідзе з усіх сіл, і толькі ў Вельску знаходзіць адваката.

— Зноў да вас, пакажыце, адвакате. Дзяцціль пяты раз выклікаюць на суд з панаем Горватам за зямлю... дапамажыце, абароніце нас, ад усяй вёскай працы, — маліў Іван Язэвіч.

Адвакат чакаў чаго селянін прыне і ці хутка адкажа. Як убачыў сьмуглат прашай, затросся ад боўчай сьмуглат і адказаў:

— Лобра, быць таму. Буду выступаць за вёску вашу, за зямлю, буду абараняць... Праз чысьцець быў суд. З прамовай выступіў на судзе адвакат Капернік...

Але зямлю так і не асудзілі. Грышчэць чароты год панскі суд прымуў пладзіць Горвата за зямлю чысьці. Гэты чысьці быў вольны і непаслына. Сяляне настолькі абядалі, што пачалі нешторны адмаўляцца ад зямлі, а як прыдзіў воіт са свайтэй за падаткам — выгналі яго коллямі з вёскі.

Вось гэта і ўдзалава пана. Загадаў ён грушчэць выслаць са свайтэй зямлі.

— А з будовай як? — запытала сяляне.

— З сабой барыше вашы халуны і свайтэй, — адказаў Горват.

Не ведалі грушчэць, што рабіць. Зноў рашылі ісьці да адваката, да губернатара. Зноў патрыліся суды, сутычкі з воітам і, нарочце сяляне заваілі:

— Прагоніце нас з зямлі, дык назаўтраж угорнем вас з мяншчым у Прыпяць і палышчыце вы туды, адкуль прымілі...

Начынаючы дзяцціль шосты суд за трыццаць пядь гадоў барацьбы за зямлю грушчэць у Горватам не адбыўся. Як толькі да далажэга Палесса данесіся пераможныя крокі Валікага Кастрычніка, пан як пяд зямлю праваліўся...

Зямля на Палессі яшчэ была і суцэльна. Многа балот, пясчаных угорняў з лаюм, дае туды нічога не расло. А палесне — вясакі, ці ветрам перанясё з іншае месца.

Станіслаў Рыгоравіч Маліноўскі, 75-гадовы калгаснік апавае як ён селіў грэчку. — Пасеў я пад вечар з гектар грэчку, а ноччу ўзяўся вількі вецер. Горам быў гэты вецер равай для Палесса. Не паспеў да ўзійшчэй мала грэчку. Перанясло ветрам пасеў за пудометра, раскідала па ўсім угорку на пудметра зерне ад зерня.

Бягінца дарма праца.

Праўдзінны словы калгаснік-старыжа. Палескі селянін не мог ваяваць з зямлёю, пакуль не пайшоў адзінай правадзінай дарогай калектывнай працы.

Калгасы завалялі зямлю, зрабілі загародкі, мотыны, каб вецер не пераносіў, атрылі зямлю ў азябныя дубы, звалялі пясці торфам і прымусялі дэцят добрая ўраджай.

Зямля навечна!

Калі рашылі выклікаць у палескага селяніна гэтыя прасція словы. Іван Язэвіч Жураўскі самы стары калгаснік пчаслава Уоміхавца. Ён не можа гаварыць без хвалявання аб гэтай рашэнні.

Палескі селянін-калгаснік добра ведаюць таго, хто прыне і гэту рашэнні, вышысьці яе дужку, шперажолюту.

Дзець уручэння акта на вечнае карыстанне зямлі ў калгасе імя Комінтэрна была вышчэньна ўрачыста. Акт уручэння прымаў сакратар райкома партыі Грыгорый Самбонавіч Кавачона. І першае, што рашылі зрабіць калгаснікі — гэта пачаць сакратара райкома, выказаць сваю ўдзячнасьць партыі, любові да партыі.

— Не мяне каваць троба, — скрымна сказаў Грыгорый Самбонавіч. — Вось каго каваць!

І ён указаў на работца магірэкага заводу «Пролетарыі», старшыню калгаса, 25-тэжычніка, Васілія Андрэвіча Івручына.

Калгаснікі качалі абшч...

Постехі калгас імя Комінтэрна ў выкананні ўсіх работ, багачы калгаснага працяжы, дружба калгаснікаў, рост культуры — вось аб гэтым зарэе гавораць у новай Грушаўцы.

А ў вёсцы Вербары, дзе сяляне зямлі зусім не мелі, а ўсе жарачылі, зарэе на сходы з прамовай выступіў калгаснік Бадакэй. Як ніколі ён адучыў у дзець уручэння калгасу акта, влопаты партыі аб сабе, аб сплах вяс. Аб усіх калгасніках і пачуці іх выказаў моцна, дужа сардэчна.

— Усё нам даў наш любімы Сталін. Усё палер наша. Прачытуй толькі часна, добраслухана і шчыра добра будзеш... Няхай дуба, дуба жыць таварыш Сталін!

Палескі калгаснік — гаспадар свайтэй зямлі. Ён будзе на ёй расіць вышэй ўраджай, мадаваць магутнасць калектывнай гаспадаркі, магутнасць савецкай радзімы, пачуць інавацыі новай калгаснай дарогай да заможнага жыцця.

Нароўля. П. КАВАЛЕЎ.

Тры браты Фалько з вёскі Чаркасы былі малазямельнымі. Іхнія палоскі лічыліся самымі вузкімі. Не рагарнуца на іх з бараной. Зямля не радала. Высокія межы, абросшы бальняком, спіскалі поле, спіскалі жыццё баянка.

Браты жылі разам. Не даяліш-жа дробны кавалчак зямлі. Малодшы брат Даніла ішоў на адыхоніштва. Васіль і Сцяпан працавалі больш на чужой, чым на свайтэй зямлі.

Многа ў вёсцы было беззямельных і малазямельных. Вечна мара была ў бедняка — здабыць кавалчак зямлі.

Большыш зямлі знаходзілася ў кулакоў вёскі Чаркасы. Кулак Будай Антоў Карпаў наймаў беднякоў працаваць на свайтэй зямлі, на сабе. За шуд пачынаюча хлеба адрэблялі ўсе жыно.

Аднойчы ў час калектывізацыі беднякі рашылі абраць зямлю кулакоў. Браты Фалько былі ініцыятарамі арганізацыі калгаса. Кулак Антоў Будай бачыў у гэтым сваю пагібель. Ён рашыў аляпосіць. На пажары ў вёсцы кулак зааск сакраер Данілу Фалько.

Беднякі і сярэднія вёскі ў вядзім абурэнні супроць звестка кулакоў арганізацыі ў калгас, назаўшы яму імя Фалько.

Калгас імя Фалько, Грычэнаскага сельсавета ў 1935 годзе атрымаў акт на вечнае карыстанне зямлі плошчай ў 2210 гектараў. Збылася велькая мара былых беззямельных і малазямельных селян вёскі Чаркасы. Зямлю яны атрымалі бясплатна і навечна.

Зямля знаходзіцца ў адным кавалку. Яна межаў і вузкіх палосак. Адной толькі палоскі 1680 гектараў.

Атрымаўшы акт, калгаснікі ішчэ лепш прыняліся за апрацоўку і ўгнаенне свайтэй палосы. Селетні год прынеў многа радасці і поспеху. Добры зніў ўраджай. Сярэдня ўраджай ачмыно — 11,5 цэнтнераў, а з асобных участках даходзіў да 40 цэнтнераў, аўсу — 12 цэнтнераў з кожнага гектара і па 30 пенти, з асобных. Многія ўчасткі далі па 18—19 цэнтнераў жыта і шчыраў. Бульбы выбраўна ў сярэднім па 150 цэнтнераў з гектара.

У чаротрай бригадзе зямля была самая горшая. Тут раней густа ляжалі межы. Спустапаная зямля. Паселішчы Галіцова і Вітаўка ніколі не зарывалі насення.

Брыгадэр Папціканскі Андрэй узаўся за апрацоўку поля. Ён прымяніў агратэхні-

Знаёмава калгас «Перамона», Чапцінскага раёна. Тав. Г. КУКА атрымаў з кожнага гектара пшанічнага ўчастка па 6 тон трысты, 7 цэнтнераў льнонасення і 5,7 цэнтнера льнонавадка з мотывамі. На ЗДЫМКУ: тав. Кука з асяпатамі свайтэй зямлі на сьвяска гаспадарчай выстаўцы.

ТАМ, ДЗЕ ХЛЕБ ПЯКЛІ З МЯКІНЫ

МАГІЛЕЎ. (Ад спяч. нар. «Звязды»). У вясаке «Паласе», Грыбнэўскага сельсавета добра памятаюць будога памешчыка Сенажэскага. Сам старшыня калгаса Лазар Майсеевіч Беленскі калісьці прапашаў у яго батраком. Івуці сваю спіну на гэтага пана і пшпераніша калгаснікі Сіпайла Сцяпан, Бакшанскі Владзімір, Садоўскі Неспер, Фамін Перах, Сіпайла Хоўра, Бакшанскі Людвік і інш.

Жорстка адваляўся Сенажэўскі і яго ўпраўляючы фон-Гарп над сялянамі і батракамі. Ішчэ і дагэтут не могуць ваяваць калгаснікі аб адной пшперанай саянцы, якая пасля збёяня саянцатам фон-Гарпам, памерла. Ім расказваюць таксама аб былым батраку Ігнаце Падольскім, які два месяцы хварэў пасля кароткай «сустрэчы» з панам Сенажэўскім.

500 гектараў зямлі, якія цяпер навечна замацаваны за калгасам «Паласе» належалі калісьці памешчыку Сенажэскаму. Гэта быў тады вількі лясны масіў, які з'яўляўся аб'ектам спекуляцыі. Сенажэўскі кушыў яго за 65 тысяч рублёў, потым прадаў нейкаму кушы. Лес увесь павысыкалі, кушы зарабіў ад гэтай звычкі круглую суму ў 150 тысяч рублёў.

Пасля гэтага зямля нікога не пшавіла. Яна пшавіла аж да 1928 года. Нарэшце сюды пасляліся вёсем яўрэйскі гаспадары, якія арганізавалі калгас.

Упарта і дярліва працавалі калгаснікі. Раскарчоўвалі пш, апрацоўвалі і ўгноўвалі зямлю. Зараз гэта дазін з заможнейшых, культурных калгасоў раёна. Ён налічвае 64 гаспадаркі, сярэд іх 20 яўрэйскіх, беларускіх, польскіх, латышскіх. Дружнай ініцыятыўнай сям'ёй жыноць калгасцы.

Кожны год расце ўраджайнасць іх палосы. У гэтым годзе з 12 гектараў яны атрымалі на 16 цэнтнераў ячмыно, з 8 гектараў па 14 цэнтнераў пшаніцы. Сярэдня ўраджай зернавых — 9,8 цэнтнера. Калгаснікі каліваціа будуюць культурнае жыццё. Яны асялілі будіць, вытбелілі хаты, пабудавалі клуб. Цягавоё, насласінае не радала з'явішча ў калгасцаў. Яркае электрычнае асвятленне ў хатах і вытворчых будынках калгаса.

Дзець атрыманні акта на вечнае землекарыстанне быў сапраўдным святкам. Калгаснікі адучы ўсю сілу сталініскай клопатаў аб прапоўнішчы, усю сілу сацыялістычнай дзяржавы. Зараз, вучучаючы праект сталініскай Канстытуцыі, калгаснікі ўсчашмаюць пра пшянае пракляцце мінулае і гораца дзякуючы камуністычнаму партыі і вядлікага Сталіна, які вількі іх на сьветлы шлях радаснага і шчаслівага жыцця.

С. ГАЛІН.

САПРАЎДНЯЯ ГАСПАДАРЫ ЗЯМЛІ

Уручэнне акта на вечнае карыстанне зямлі савога-гарадніма калгасу імя Кірава выклікала новую хвалю творчай ініцыятывы з боку ўсіх калгаснікаў і калгасніц. Яны пачалі на свайтэй зямлі навадзіць большынікі паракі. Кожнае дрэва саду, дастаўшагася ім ў спадчыну ад былога маанастыра, стала іх гродзённымі клопатамі. Усе вількі масовых угнаенняў выкарыстоўвае гэты калгас. З горада прывозіцца пшпел, вудлічныя граш. Усё гэта старанна ўкладваецца ў зямлю, а яна адкавае добрым ураджам, дае калгаснікам заможнае жыццё.

На прапашчэнні ў калгасе імя Кірава адных толькі грошай атрымліваюць па тры рублі. Калгаснікі Язэў Парфанавіч Алейнік і ў гэтым годзе на свае прапаўні атрымаў 2.500 рублёў грашмы, 450 пудоў бульбы, 250 пудоў гародніны, 7 пудоў аябляку, 60 пудоў сена, 50 пудоў хлеба і многа іншых прадуктаў. Такіх калгаснікаў дзесяткі. Гэты калгас выканаў усё свае абавязчэствы перад дзяржавай і прадаў дзяржаве з свайтэй шпакі 350 пудоў хлеба.

Калгас імя Ланіўскага, які першым у раёне атрымаў акт на вечнае карыстанне зямлі, адказаў на гэты гістарычны дакумент большынічэй барацьбой за рагорг-

ванне сацыялістычнай жыўлагадоўлі і стварэнне для не моцнай кармовай базы. Валікага работа тут праведзена па мадэльнаму лугоў і вышасаў. Калгаснае сталма 243 лугоў буйнай рагатай жыўлі. Толькі за гэты год вырашчана 30 пядзё вышкарпуўкаў і шпывай парокі. Ферма становіцца раённым памятным расаднікам шпывай. Сярэдня ўдой малака з кожнай каровы дасягнуў 2.500 літраў, а на асобных каровах — 3.000 літраў і больш. Ішчэ ў жыўні выканан газавы план малакапаштавак. У мінулым годзе было надоена 76.000 літраў малака. У гэтым пры адноўкавай колькасці дойнак кароў надоена столькіж за 9 месяцаў.

Маладзін калгас паспяхова рэалізуецца на Украіне, Ленінградскай і інш. абласцях Савецкага Саюзу. Чысты прыбытак фермы складае 40.000 рублёў.

Удзяненне культуры ў калгаснае поле — асноўная мэта, за якую ўпарта

змагаюцца калгаснікі сельсавета імя Пілаво. З палосы ўбраны сотні кубаметраў каменняў. Зняты на аб'ектах і краях дэбрны, якія аўсёбым з'яўляліся расаднікам пшавіла. Знятыя дэбрны цшпер перапраі і перагараюць на ўгнаенне. У гэтым годзе яравае поле ў 120 гектараў ўабраваў і сібс 425 тон торфу, 800 тон гною, 130 тон вапны, 5 тон попелу, 2,5 тон курынага памёту і 7 тон суперфасфату.

Плady добрай работы калгаснікаў алячаны калгасам уражам. Там, у брыгадах Ганчарова і Казлова знімы на асобных участках далі да 120 пудоў з гектара. У іх-жа брыгадах зніў высокі ўраджай бульбы — 1.500 пудоў, а на асобных участках да 1.800 пудоў з кожнага гектара.

Так адкаваюць поўнапраўныя гаспадары зямлі — труканікі сацыялістычнай вёскі на вількі клопаты партыі і ўрада, на клопаты вількага Сталіна, адкаваюць на перадачы ім на вечнае карыстанне зямлі.

А. ЛОСЬ.

Менскі раён.

А. ЛОСЬ.

ЗАЖЫЛІ РАДАСНА І ЗАМОЖНА

У дзець усенароднага сьвята — шаснаццацігодня вышавлення Беларусі ад бальшавікаў — калгасу «Сталіне», Машчынскага сельсавета быў уручэн дзяржаўны акт на вечнае карыстанне зямлі. Атрымліваючы навечна зямлю ад дзяржавы, калгаснікі абавязваліся гаспадарыць на ёй так, як укавае партыя, як вучыць таварыш Сталін. Папярэдня вышкі сельсагаспадарчага стаханавскага года сведчаць што калгаснікі на замапанаванай за ім зямлі гаспадарыць па-сталініску.

На працягу ўсяго часу, з вясні і да вясні на палках калгаса ішла ўпарта барацьба за сталініска ўраджай. Калгаснікі энергічна змагаіся з вількім ворагам пшавіла — пшавілаем, за спвасцасовае правядзенне ўборкі.

У гэтай барацьбе асабліва праявілі сабе Бірунова Еўданія, якая зжынала за дзець па 0,31—0,35 цэнтнераў уруччуно, Шубна Еўданія (ажынала 0,30 цэнтнераў), Шубна Майсей (скампаў за дзець па 0,78 гектараў), Сідунова Дар'я, Салемка Еўданія, Мішчовіч Аўгустына (перавыконвалі нормы выпрацоўкі на кожны бульбы ў два разы).

Часна і адана працавалі калгаснікі. Зямля за іх старанную працу алячана і багатым ураджам. Азінай пшанішым калгас сабраў з гектара па 17 цэнтнераў, лёну, у пераводе на валокно па 5 цэнтнераў. Багаты ўраджай атрымал жата, ачмыно, бульбы і іншыя культуры.

Калгас адзін з першых у раёне разліччыўся з дзяржавай на ўсіх абавязчэствэўна. Пяць цэнтнераў вількіна калгаснікі здалі знім пана, асялілі насення фомы. Прадаў дзяржаве 8 тон літэй хлеба. Шмат хлеба, бульбы і іншых прадуктаў засталася для размеркавання на прапаўні. На кожны прапашчэнь калгаснікі сьветла атрымліваюць больш 2 кілаграмаў аябжа, 10 кілаграмаў бульбы, шмат гародніны і грошай.

Сям'я лештага ўдарніка Шарава Астана за 9 месяцаў выпрацавала 538 прадаўдэй. Да канца года яна выпрацеў яшчэ каля 150 прадаўдэй. А разам на ўсё прапаўні сям'я атрымае апрача грошай і гародніны 1651,2 кілаграма аябжа, 6880 кілаграмаў бульбы. У сваім асабістым карыстанні сям'я мае карову, лёкку 2 год, 4 авечкі, 6 свіней, хатнюю ітшчку. Жыць Шараў заможна і культурна.

А хіба-ж толькі яна сям'я Шарава так жыць? Усе калгаснікі зажылі радасным і заможным жыццём. Усе яны гаспадары зямлі!

А. МАХНАЧ.

ЗА ДАЛЕЙШЫ ЎЗДЫМ КАЛГАСНАЙ

К. Ф. БЕНЕК

Народны камісар земляробства БССР

«Зямля, якая зьявіцца калгасамі, замацаўваецца за ім у бестрымовае карыстанне, гэта значыць навечна» (з арт. праекта Канстытуцыі СССР).

XIX гадавіну Вількі Кастрычніскай сацыялістычнай рэвалюцыі арганізацыя Беларускай ССР адзначае новымі велькаарнейшымі поспехамі ў справе ўмацавання калгаснага ладу. Сярод гэтых поспехаў і дасягненні асобнае месца займае заканчэньне работ на ўручэнню калгасам актаў на вечнае карыстанне зямлі.

Адзін з вярнейшых пунктаў сталініскай Канстытуцыі — пункт васьмы аб замацаванні навечна зямлі за калгасамі — нашай рэспублікай ажыццёўлен.

Усе калгасы рэспублікі атрымалі дзяржаўныя акты на бестрымовае, г. зн. на вечнае карыстанне зямлі. За 9.682 калгасамі навечна замацавана 6.918.761 гектар зямлі. У сярэднім на кожнага гектара замапанавана на 740 гектараў зямлі і на кожны калгасны двор тараў зямлі і на кожны калгасны 5,2 па 10,2 гектара зямлі, у тым ліку 5,2 гектара вольнай зямлі. Астатняя — сенагектара вынасы і інш.

Заканчэньне вількі актў завершан у значнай частцы актў завершан першым этапам на ўпарадкаванню калгаснага землекарыстання.

Да Вількі Кастрычніскай сацыялістычнай рэвалюцыі большасць зямель, стыхійна самых лепшых зямель, належала прычым самым лепшым зямель-

КАЛГАС ІМЯ КАРЛА МАРКСА

Стары памешчык Леановіч вяселіўся. Ён быў і яны ад пшчы. У гэты дзець ён аддаваў амаж сваю дачку за багатага суседа памешчыка Фон-Гаера.

— Даю табе, дарагі зяць, у пасаж маінак Казарыні і ўсіх гэтых староў, — прамоўў Леановіч, паказваючы на двор, на якім сабраіся яго прыгонныя сяляне.

З таго часу маінак Казарыні сталі зваць Старцы, а потым гэта замацавалі ў афіцыйных дакументах.

Тут сапраўды былі староў, якія жылі на-забрачку, якія крэмывым потам адбавалі сабе каналы хлеба.

Сума выгадалі тады Старцы.

Прашло пшот часу. Ад мінулага засталася толькі адна назва, якая пшавіла аб тым, што тут калісьці жылі жабракі.

Былі Старцы... А зараз вось тут расце новы сацыялістычны горад Кіраўск. На прыгожым узгорку крэмывае Дом сонетаў — пштр ўсё арганізаваўна Кіраўскага раёна. Паабал шпрыхі вількі пабудавал новыя тудавы кіногарад, новыя большыя, алтэка, лаяна, хлэбшварыня... Крху да лэй пабудаван льнозавод, машынарактарная станцыя.

На былой зямлі абтарніка раскінуўся адзін з лепшых у раёне калгас імя Карла Маркса. Сто воемдзясці былых жабракоў зарэаб'ядналіся ў калгас і пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі будуюць свад радаснае і шчаслівае жыццё.

Патамак староў Шчэрбіт Алякс атрымаў адзін з свае прапаўні каля 100 пудоў аябжа, 500 пудоў бульбы, 50 пудоў аябляку, шмат гародніны, кармоў і тысячы рублёў грашмы. У яго велькі карова, шасцера свіней і хатняя ітшчка.

Шчэрбіт, які і ўсе калгаснікі, знайшоў у калгасе радаснае і шчаслівае жыццё, якое стагоддзімі шукалі яго прычым.

ЧЫКІН.

САПРАЎДНЯЯ ГАСПАДАРЫ ЗЯМЛІ

Зажынае жыноць калгаснікі сельсагаспадарчай аргані імя Тэльмана, Брыгінскага раёна. Самы калгаснік Дзеянна Лізюна выпрацавала 1.451 прадаўдэй і атрымлівае ў гэтым годзе 185 пудоў аябжа, 1.800 пудоў бульбы, 3.300 пудоў грашмы, 114 пудоў аябляку, 3 а пшавіла туды зямлі, 30 пудоў памёту і інш. гародніны. Калгаснік Дзеянна мае дзве каровы, 6 свіней, 8 варазят і 20 кураў. Амаж столькіж прадуктаў атрымліваю на свае прапаўні і калгаснікі Радавана Антон, Шылука Іван, Зубар Маісей і інш. На ЗДЫМКУ: сям'я калгаснік Дзеянна Лізюна служыць радм ў свайтэй кватэры. Фото З. Саласкічэка.

калгаснах. Калгаснае саянцэва, рэалізуючы сталініска Слугу сельсагаспадарчай аргані, атрымала ўсе магчымасці да таго, каб «пшрыпша прыкладчыні да калгаснай зямлі» клопатавы догляд гаспадары (Івасяў) і на гэтай аснове яшчэ вышэй узняць ураджай сацыялістычных палосы ісіці да багата сельсагаспадарчых прадуктаў.

Замцаванне зямлі за калгасамі суправаджаецца амаўнараччэннем работнікаў. Зямлі калгасу зьвешаны ў правадзіны, а пшчучу гледаючы арганізацыі буйнай сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, участкі. Зшччаны пераходзіць да рашчываюча выдзена пшавілова, якія велькі часта меліся пры рашчывым разамшччэнні зямлі калгаса. Зараз перад нам стаяць першачарговыя задача — узвядзенне правільных сьваабаротаў. Ялі пашыніць правільныя пладозем культуру, сьвядзчэньна усенарому росту ўраджайнасці гэтых культур.

Зараз ужо нельга парнець такога стаановіча, калі абсалютная большасць паў кшчх калгасоў не маюць правільных сьваабаротаў, што, безумоўна, з'яўляецца вількім тормамам у пшвышчэнні ўраджайнасці сацыялістычных палосы.

Асабенне новых зямель, мейшараці зямельных плошчай (раскарчоўка хмызнявоў, лядоў, ашчка нізкіх меса, уздым аябляку) таксама з'яўляецца неаддзяльна залучай вількі калгасоў, прычым гэту работу троба праводзіць ужо сёння.

Побач з гэтым троба пшавішчывіць, аябач таго патрабуе партыя і ўрад, уздзяца па пашчпанне сьваабарат і вышасаў. Троба памятаць, што ад гэтага залежыць далейшае развіццё і пашчпанне якасці сацыялістычнай жыўлагадоўлі.

Зараз, калі кожны калгас велькі ведае сваю зямлю, калі гэта зямля замацавана за калгасам навечна, патрабіа ўзяцца за правільную арганізацыю гэтай зямельнай тэрыторыі. Зямельную тэрыторыю троба арганізаваць так, каб дабіцца максімальных выгод у скарыстанні яе каб на гэтай тэрыторыі можна было з максімальным эфектам скарыстоўваць складаны сельсагаспадарчы машыны.

КАЛГАС ІМЯ КАРЛА МАРКСА

Стары памешчык Леановіч вяселіўся. Ён быў і яны ад пшчы. У гэты дзець ён аддаваў амаж сваю дачку за багатага суседа памешчыка Фон-Гаера.

— Даю табе, дарагі зяць, у пасаж маінак Казарыні і ўсіх гэтых староў, — прамоўў Леановіч, паказваючы на двор, на якім сабраіся яго прыгонныя сяляне.

З таго часу маінак Казарыні сталі зваць Старцы, а потым гэта замацавалі ў афіцыйных дакументах.

Тут сапраўды былі староў, якія жылі на-забрачку, якія крэмывым потам адбавалі сабе каналы хлеба.

Сума выгадалі тады Старцы.

Прашло пшот часу. Ад мінулага засталася толькі адна назва, якая пшавіла аб тым, што тут калісьці жылі жабракі.

Былі Старцы... А зараз вось тут расце новы сацыялістычны горад Кіраўск. На прыгожым узгорку крэмывае Дом сонетаў — пштр ўсё арганізаваўна Кіраўскага раёна. Паабал шпрыхі вількі пабудавал новыя тудавы кіногарад, новыя большыя, алтэка, лаяна, хлэбшварыня... Крху да лэй пабудаван льнозавод, машынарактарная станцыя.

На былой зямлі абтарніка раскінуўся адзін з лепшых у раёне калгас імя Карла Маркса. Сто воемдзясці былых жабракоў зарэаб'ядналіся ў калгас і пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі будуюць свад радаснае і шчаслівае жыццё.

Патамак староў Шчэрбіт Алякс атрымаў адзін з свае прапаўні каля 100 пудоў аябжа, 500 пудоў бульбы, 50 пудоў аябляку, шмат гародніны, кармоў і тысячы рублёў грашмы. У яго велькі карова, шасцера свіней і хатняя ітшчка.

Шчэрбіт, які і ўсе калгаснікі, знайшоў у калгасе радаснае і шчаслівае жыццё, якое стагоддзімі шукалі яго прычым.

ЧЫКІН.

У прэзідыуме ЦВК Саюза ССР

10 лістапада на пасяджэнні прэзідыума ЦВК Саюза ССР абдысла ўручэнне ордэнаў таварышам, узнагароджаным за асобныя заслугі перад краінай.

Бурнымі аплашчэннямі было сустрэта палітленне ў зале т.т. Калініна і Акулава. Першым атрымліваць ордэн камандзіры РСЧА. Затім да старшынстваўчага тав. Калініна падыходзяць былыя чырвоныя флотцы-паўводнікі. Яны маюць выдатны дасягненні ў сваёй рабоце і вучобе. Аб гэтым сведчыць, у прыватнасці, такі факт: малады камандзіры Д. А. Купрушын і Е. Г. Гурын атрымліваюць кожны па 2 ордэны — ордэн Леніна і «Знак пачета». Присутныя сардэчна вітаюць былых палводнікаў.

Цёпла сустракаюць прысутныя народнага артста Саюза ССР І. М. Масквіна, узнагароджанага ордэнам працоўнага чырвонага сцяга за выдатныя заслугі ў галіне

тэатральнага мастацтва ў сувязі з 40-годдзем артыстычнай дзейнасці.

Ордэн «Знак пачета» ўручаюць ўдзельнікам лыжна-пешага пераходу Арахава—Масква—Комсамольск-на-Амуры.

Тав. Акулаў зачытвае:

«У азнаменаванне 60-годдзя і за выдатныя заслугі ў барацьбе за мір на пасадзе кіраўніка савецкай дыпламатыі ўзнагароджан ордэнам Леніна Літвінаў Максім Максімавіч — народны камісар па замежных справах».

У зале раздаюцца бурныя доўгія аплашчэнні і воклічы «Ура». (Усе прысутныя з вялікім удзімам прымаюць кіраўніка савецкай дыпламатыі) Тав. Калінін, перадаючы тав. Літвінаву ўзнагароду, гарача вітае яго.

Тав. Літвінаў выступае з яркай прамовай, якая высладоўваецца з выключнай унавай.

ПРАМОВА тав. ЛІТВІНАВА

Я сёння палвойна расчулен. Я расчулен данай мне ўрадам узнагародаў. Я расчулен і тым, што мне дано напісць ордэн імя таго, чым сардэчна і меў шчасце быць на працягу многіх год і чыйму вучэнню я быў верным безумняна на працягу ўсяго майго сямнаццаціжыцця.

Я разумею, што аказаным мне сёння вылікам таварышам і ў значнай меры абавязан сваёй дзейнасці на тым участку работ, які мне быў абвешчаны партыяй на працягу апошніх двух дзесяцігоддзяў. Калі гэта мая дзейнасць знайшла высокую ацэнку, дык гэта таму, што я строга следаваў кіраўніцтву вялікага Леніна, а з тым прадаўжальнікам яго справы — вялікага Сталіна.

Яго ўсёвядзеннем, што, выконваючы ўказанні партыі, савецкага ўрада і нашага праваліра таварыша Сталіна і стараючыся прыносіць пасильную карысць паліцік сацыялістычнай рэвалюцыі, я ў той-жа час служу ўсім народам, усаму чалавечству. Бо калі буржуазнае мударства вызнае дыпламатыю, як чалавечы, які гарачы працуе на карысць сваёй бацькаўшчыны, то савецкі дыпламат атрымаваў тым, што ён заўсёды гарачы працуе і на карысць не толькі сваёй бацькаўшчыны, але і ўсіх працоўных, усёго чалавечства. Савецкая дыпламатыя, гэта барацьба за мір, а мір патрэбен усаму чалавечству.

Асновы савецкай знешняй паліцік яшчэ не былі пераможаны пасадамі на граўніў ў якасці работніка савецкай дыпламатыі ў 1919 годзе я меў сваёй мільён прапаганда міра дзяржавам, пападзіўшым тым на савецкую рэспубліку з мэтаў ўмяшання ў яе ўнутраныя справы, а з мэтай падняволення рабочых і сялян, а з тым самай мэтай, з якой некаторыя дзяржавы пачалі мародуць Іспанію. Мы прапанавалі мір народам, калі гэта п'янавола магла быць фальшыва вытлумачана, як аднава слабасці. Мы прапанавалі і я не перастаю прапанаваць мір і пачаў, калі надобна дапушчэнняў унікаль не можа і калі ўвесь свет пераконаў ў неперасможнай магутнасці і невычарпальнай абаронавоўнасці нашай дзяржавы. Мы прапанавалі ўсеагульнае разабрэненне на першай-жа міжнароднай канферэнцыі, у якой мы прынялі ўдзел. Мы пачталі і пачуларам готу прапанаваць кожны раз, калі да гэтага праставіліся выпадкі, не глядзячы на тое, што рост нашых узброеных сіл, нашай ваеннай прамаловасці, нашага ваеннага патэнцыяла да нам перавагу над усімі магчымымі праціўнікамі або нават магчымай камбінацыяй іх. Мы ўзбройваемся не для таго, каб мець сілы з кім небудзе, а для таго, каб ішчы не спускаліся на дзейныя безаважныя намерцы сілы з намі. З гэтага жа мэтай мы рабілі ішчы зьяўляючам прапанаваць за прапанаваў адносна найбольшай сістэмы арганізацыі ўсеагульнага міру. Я гараву ўсеагульнага тамагу, што мы хочам міру не толькі для сябе, але і для ўсіх народаў. Пакты аб непаладзе паміж суседзьмі, рэгіянальнымі пакты для калектыўнай барацьбы супроць агрэсара, міжнароднае азначэнне агрэсіі, умяшанне міжнароднай сааідарнасці на базе статута Лігі напай — вось тая сістэма, якую мы прапанавалі пасля адхілення нашай прапанаваў аб ўсеагульным разабрэненні, якое мы заўсёды лічылі самай значнай і незаманай гарантыяй міру.

Калі гаварыць аб банкруцтве, то гутарка можа ісьці толькі аб банкруцтве паліцік тых дзяржаў, якія на словах успрымаюць савецкія прапанаваў, рабілі дэкларацыю за дэкларацыю аб калектыўнай безапаваасці, аб непаладзе міру, аб непаваасці прыняць Лігі напай, аб рэгіянальных пактах, але на справе ўсе гэтыя ідэі сабатавалі; аб банкруцтве паліцік тых урадаў, якіх думалі, што падрыхтоўка адпору з'яна намячаючайся агрэсіі можа быць падрыхтоўка толькі пры згодзе і з удзелам апаваасці зачынішчыкаў гэтай агрэсіі; урадаў, якія прадавалі міра парашэння міжнародных дэкараваў і беспасрэчных актў агрэсіі, ужалі за віноўнікамі гэтых актў, зачынішчыкаў імі ў навае, што тым праціўніцтва сваімі пасаекамі і сжакуць «больш грашыць не будзем». Але ішчыра вучыць, што агрэсіі і эканаміі непаваасці. Кожны поспех, кожная атрыманая ўступка агрэсарам скарыстоўваецца для далейшага наступлення. Паліціка слабасці і ўступчывасці ў адносна агрэсараў прывяла толькі да іх большага абнаваення. Арганізаванай калектыўнай безапаваасці, апаваення рэгіянальных пактаў, нават сумесных дыпламатычных выступленняў міралоўбівых краін унікалі з апаваення, які-бы агрэсары не растлумачылі гэта, як отварэнне блокаў, але агрэсары самі зно памыяліся, самі стварылі паміж сабою блок. І згарылася так, што нават тым краінам, якія адзім час лічылі сябе ў стаповішчы нейтральных арбітраў, самі апынуліся пад парговай і вымушаны спешна ўзбройвацца для праціўлення гэтай парговы. Хіба невапа, чыя паліціка абанкруцілася?

Вось уе паставы дапукаваць, што на многіх краінах пачынаюць выносіць з гэтага банкруцтва патрэбныя ўрокі, але выбар ішчы шляхоў невялікі. Іх два ўсяго: адзім выдзе да прапанаваў Савецкім Саюзам сістэмы калектыўнай безапаваасці, сістэмы калектыўнай арганізацыі абароны ўсіх міралоўбівых краін супроць непаматэіч і зусім не так стравных агрэсараў; другі шлях, які падказваюць агрэсары і іх агенты ва ўсіх краінах і які знаходзіць поўны захавлення прыхільніцтва, асабліва ў сярэдніх і невялікіх краінах, — гэта шлях так званая абліжвання з агрэсарамі, — абліжвання рака з акулай, у навае, што а можа акулда не ўсёго яго знопае, адпусціў адну толькі лешчыю для пачатку, являю.

Што дачыняць нас, то аспіраючыся на ўласныя срэды абароны, мы можам спадэіцца чакаць і нават ішчы, як Еўропа будзе рабіць свой выбар. Мы п'яра валаем, што калі ішчы народы захочуць па-спраўдліваму арганізаваць мір, забяспечыць калектыўную безапаваасці і прапанаваць сілам агрэсіі навуныя сілы міру, то без Савецкага Саюза ім не абміяцца. Апаваасці міру ў Еўропе можа быць толькі Савецкі Саюз. Гэта вельмі добра разумеюць агрэсары, якія таму і напружваюць усе свае намаганні да ізалявання Захаду ад Савецкага Саюза. Я падкрэслваю, што гутарка ўдзе не аб ізаляцыі ССР, а аб ізаляцыі ішчы краін Еўропы з мэтай арбітраў іх безапаваасці і пакорнымі агрэсору.

Савецкая дыпламатыя будзе па ранейшаму весті сваю барацьбу за мір тымі метадамі, у перавазе якіх пераконаваюць яе ўрокі кожнага дня. Я-ж буду готу рабату рабіць на ранейшаму, па-большэйшчч, каб і ў далейшым араўдзім аказанні мне сёння тонар.

Па скачанні прамовай тав. Літвінава ўсе прысутныя ўстаюць і наладжваюць ішчы гарачую авацыю.

З тым выступваюць малады камандзіры М. В. Нікіцін, батальёны камісар Ц. І. Петроў, народны артст Саюза ССР І. М. Масквін і камандзіры пераходу Орахава — Масква — Комсамольск-на-Амуры К. М. Власаў. Яны выражаюць ўраду шчырую паказку за ўзнагароджанне іх ордэнамі.

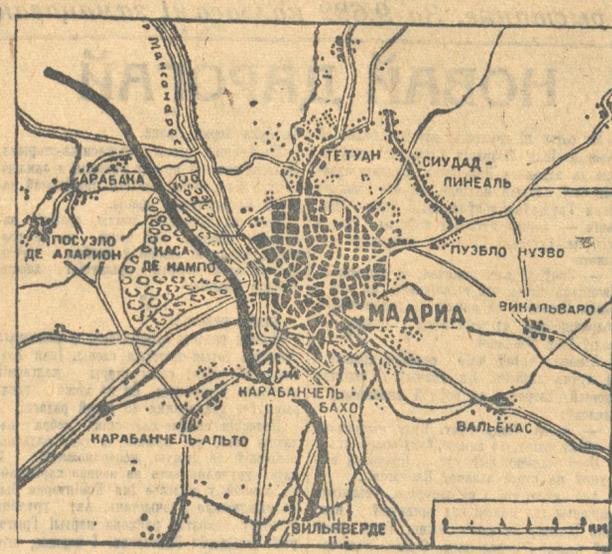
У заключэнне М. І. Калінін аварачаецца за ўзнагароджаных з прамовай, вішпуючы іх з атрыманнем ордэнаў.

ЛОНДАН (стаціна Англіі) 9 лістапада. (БЕЛТА). Як паведамляе агенства «Рэўтар» з Брытаніа, сёння па мажэйшым граўдэні «Літвінава Сербска» з Сербь (Істэкокае Мапола) пераходзіць ішчы 1000 маравоскіх войск у Іспанію. Крайсь суправаджаў 5 узброеных траўле-раў і 2 самалёты.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

Рэспубліканскія войскі паспяхова адбіваюць наіск мяцежнікаў на Мадрыд

ЛОНДАН (стаціна Англіі), 11 лістапада (БЕЛТА). Абароны Мадрыда па-ранейшаму паспяхова адбіваюць наіск мяцежнікаў. Мядзежнікі ўчора вышпуняны былі адступіць, прыкладна, па кілометр у напрамку на вёску Юмера, якая знаходзіцца за 8 км. на паўночны захад ад Мадрыда. Мядзежнікі палалі ў засаду і па іх рэпотаў быў адрот агонь. Амаць усе калона мядзежнікаў калы вёскі Юмера знішчана.

Саматэчым план Мадрыда і яго прадмесцяў.

Спынена таксама наступленне мяцежнікаў у парк Каса дэль Кампо (на захадзе ад Мадрыда). Мядзежнікі страпілі звыш 200 чалавек забітымі. Урадавыя войскі праціўлялі атаку на паўднёвыя сектары, адхіспішы мядзежнікаў на неваікутую адлегласць у напрамку Віля верде.

Баі ў раёне Уэскі

БАРСЕЛОНА (галоўны горад Каталонскай аўтаномнай вобласці). 9 лістапада. (БЕЛТА). У афіцыйным паведамленні аб становішчы на франтах гаворыцца, што ў раёне Уэскі (Арагонія) атрады народнай мідыцы атакавалі мядзежнікаў і аўдалалі іх пазіцыі. Мядзежнікі панеслі значныя страты. У вайкопках Уэскі атака мядзежнікаў адбыта. У раёне Барбэстро урадавыя войскі занялі вельмі важныя пазіцыі. У раёне Іа Гралах мядзежнікі атакавалі перадавыя пазіцыі рэспубліканцаў, але былі адхіспішы са значнымі стратамі.

ПІСЬМО КОМПАРТЫ ФРАНЦЫІ СОЦЫЯЛІСЦЫЧНАЙ ПАРТЫІ

ПАРЫЖ (стаціна Францыі), 9 лістапада. (БЕЛТА). Орган компартыі «Юманітэ» апублікаваў прывітальнае пісьмо французскай камуністычнай партыі, адрасаванае асадунаму нацыянальнаму савету сацыялістычнай партыі Францыі.

Указваючы, што пастаянная адміністрацыйная камісія сацыялістычнай партыі прапанавала компартыі стварэнне агульнага камітэта, у які павінен увайсці 21 член ад кожнай партыі, пісьмо паведамляе, што камуністы прынялі гэту прапанаваў, якая з'яўляецца першым крокам па шляху ажыццяўлення арганізацыі адзінаства абодвух партыі. Пісьмо прапанаваў скаікаць агульнафранцузскую канферэнцыю адзінаства з тым, каб падрыхтаваць аб'яднаны з'езд камуністычнай і сацыялістычнай партыі. Скаікаваць на рэзалюцыі П і Амстэрдамскага інтэрнацыяналаў, пісьмо ўказвае, што ўрад павінен узяць цыпер на себе ініцыятыўныя змяшчэжкі з рэспубліканскай Іспаніі. Побач з гэтым далей у пісьме гаворыцца, што камуністы і ў далейшым будуць аказваць ўраду даяльнае патрыманне ў справе выканання праграмы народнага фронту.

Англійская газета «Таймс» піша, што абароны Мадрыда поўны рапучасці абараняцца да канца. «Не адважана і ў якім вытупіць!» — такі дозунг ія. Учора ў Мадрыд прыбылі 5 тыс. чалавек каталонскіх войск. (Каталонія — аўтаномная вобласць Іспаніі на ўзбярэжжы Міжземнага мора). Яны ўзброеныя даякімі гарматамі, кулямэтамі наваішлага ўзору і вялікай колькасцю вінтовак.

Паводле слоў англійскай газеты «Дэйлі тэлеграф» урадавыя войскі ўчора ўтрымлівалі займачыя імі пазіцыі. Камітэт абароны Мадрыда дзейнічае энергічна і рашуча.

Французскія заводчыкі пастаўляюць зброю мяцежнікам

ПАРЫЖ (стаціна Францыі), 10 лістапада. (БЕЛТА). Орган компартыі «Юманітэ» выкрывае факты замаскаванай апраўкі ўзбраенняў Іспанскім мяцежнікам ваеннымі заводамі Брант, размешчаным ў Шатльен — Су-Банье (французскі департамент Сены). Учора заводамі Брант былі адпраўлены ў Італію 40 гаубіч і 50 тыс. снарадаў. Гэты заказ, піша «Юманітэ», быў дазволена французскім ваенным міністрам і міністрам замежных спраў, хоць і агульнавадома, што Італія спажае Іспанскіх фашыстаў узбраеннем.

Мітынг у Гдыні ў абарону польскіх інгарэсаў у Данцыгу

ВАРШАВА (стаціна Польшчы). Згодна паведамленням друку, 8 лістапада ў Гдыні (польскі порт) адбыўся шматлікі мітынг пратэсту супроць праследвання гітлераўцамі паліякаў у Данцыгу. (Данцыг — дзяржава, «вольны горад», які знаходзіцца на ракі Вісла, пры ўпадзенні ў Балтыйскае мора). Прынята рэзалюцыя, якая патрабуе рашучага змяшчэння польскага ўрада за аднаўленне парашаных праў Польшчы ў Данцыгу, а таксама суровага пакарання фашысцкіх «правакатараў», якія топчуху Балтыйскі «вольнага горада».

ПАВЕДАМЛЕННІ

Ніжэйпаміянутыя ў спісе выключаныя з партыі ў перыяд абмену партдакументаў былыя члены і кандыдаты партыі выключаныя ў ЦК КП(б)Б на 16 лістапада для раабору іх справы аб выключэнні з партыі.

СПІС НЕРАЗГЛЕДЖАННЫХ АПЕЛІАЦЫІ

Сцяпковіч А. М. (Сяно), Шпівіч Н. П., Ворапава Я. Л., Абрамчына М. Г., Гусакоў І. С., Палей А. Х., Гаршоў І. Н., Папушоў С. І., Бараб'яў А. Б. (Быхаў), Зайнаў В. С., Лосеў П. Ф. (Мехаў), Машкоў Г. Т. (Перахаў), Маруся С. А. (Касцюковіч), Шпінтэй І. М. (Шушанічы), Алесенка П. Я. (Сыпільвічы), Ігнашоў (Старыя Дарогі), Вязьвіч М. П., Кароткін М. В., Малуш А. С., Таўстагушоў, Лабаз С. У., Вінаградна М. Ф., Вабіці С. В., Кулішана Н. А., Вахонка Г. А., Іванова Е. В., Амбросав М. М., Пільчук С. А., Кострачын А. К., Майай С. Г., Навіч А. П., Бурдыка М. С., Вінаградна В. В., Фельд А. І. (Барысаў), Кавалюў Е. А., Яноўскі Д. П., Абрамчына А. А., Новіч П. Н. (Маліч), Успышка (Халонск); Рамановскі С. А. (Вагушэў); Гароль Г. А., Шкумовіч Ю. Л. (Вабушэў); Клічкова В. А., Іванчык Е. В. (Праноўскі); Каган Я. І., Парыў І. І., Аляксандраў М. К., Лунаў, Лавінецкі Я. К., Аскерка А. А., Ісакэў, Сафраноў, Мільянаў А. Д., Халенкі І. К. (Орша); Палеянка П. Т. (Чырвоная поле), Радзевіч Д. І. (Горкі), Салог, Калдара-Сабіна (Жыткавічы), Нікіціч Н. Р., Пярэшчанка Н. С., Скірага А. (Кругляне), Сладкевіч А. А. (Тлуць), Гарбус С., Казароў А. Ф. (Кіраўск), Жыўна Ф. К., Кучкоўскія П. В., Вель В. С., Ціраў Г. П., Кучкоўскія П. В. (Пленчынскі), Краўцкі А. І., Баравік М. С., Бяліч І. П., Горскі Б. Д., Крэмкоў М. В., Валыніна В. П., Шапалікаў Н. Т., Валасна Н. П., Малдзугін М. С., Сукачкін А. Ю., Бараб'яў К. В., Обрав М. М., Локман М. П., Амер С. І., Паравоў К. І., Лейт І. Д., Савічкі В. А., Раманаў З. П., Фелдарава М. Ф., Савельеў С. Г., Лейтвіч М. Г., Конапава А. Н., Філімонава Г. Ф., Курашна А. В., Феліна Г. І., Шымавоўскі Л. Ш., Гапшоў В. С., Лявічкі А. Л., Яхін З. В., Шаўна С. Л., Маеўскі К. С., Жытмаркоў Л. Я., Малан Г. М., Сасноўскі Е. В., Аўсяніч В. О., Наумаў В. Н., Брып А. І., Зарокі А. Я., Паскевіч А. А., Паташкоў Г. А., Зайнаў А. Л., Ланікаў Т. Л., Халаўка І. Т., Маладзугін В. Т., Драбашоўскі І. І., Піньска М. Н., Смаляцкі М. Г., Корж В. П., Френкель Я. В., Захарэў В. С., Малан Г. Н., Захарчанка П. Н., Башлаў Н. І., Крамерэў М. Н., Стасенка П. В., Васільеў І. В., Астроўскі А. І., Салдуцька Я. Ш., Іванайлаў А. А., Явічка Т. І., Пешнер Х. А., Лабачоў Ф. І. (Гомель); Аўдэенка А., Бендыга У. М., Кот З. Г., Слесаренка В. М. (Хойнічы); Лібер Д. С., Шыткіна П. І., Смычкоў Т. С. (Вітэбск); Ніжыцкі М. Я., Пітроўскія С. М., Чарнаморскі К. С., Рукын І. С., Савічкі М. Л., Левіт Я. І., Мігдаловіч П. Л., Балкоў Н. М., Дабуровіч А. А., Шаўна І. А., Ліба В. А., Рубініч Г. І. (Менск); Варашчыцкая гораўная КП(б)Б — Ахромовіч К. П., Нікалаічэў М. І., Худзічкі К. Е. (Жлобін), Шлоўскі Т. С., Васіленка В. Л., Качан П. В., Зайнаў А. Н., Савь Я. М., Каваленка Ф. М., Ротнаў В. М., Рэнь П. М., Пунжыч С. Е., Выстротыч П. Г., Барык В. І., Кірпуніч П. М., Грышаненка Г. Р., Калабоў В. М., Марозаў П. І., Галыно І. І., Файнберг С. Ю., Надхотыч Н. С. (Менск); Сталінскі РК КП(б)Б; Луцкаўшч. Смерь, Яўдуч. Петуховіч М. А. (Чэрныяў); Шаўночы, Герасючыч М. Ф., Грыбкоўскі А. І., Губай О. М. (Катановіч); гораўная КП(б)Б Васільеў Л. І. (Чэрвень); Сідаўчыч Н. С. (Клімавічы), Карлоўскі Н. Я. (Белановічы).

АД МЕНГАРКОМА КП(б)Б

Менскі гарком КП(б)Б выкікае члена партыі тав. Авер'янава Васілія Пятровіча з 10 калы.

Асаб, вядоўчых ішо месцаваходжанне прасьба паведаміць Менгаркому.

Менгарком.

— 13 лістапада, у 12 гадзінь дня, у намяшанні малой залы дома Партыі ішчы адбуваецца нарада сакратароў парткомаў і партганаў Сталінскага раёна.

Сталінскі РК КП(б)Б.

Адзаны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

УНІВЕРСІТЭТ ДЛЯ СТАХАНАЎЦАЎ
(Комсамольна, 25, дом Тэхнік)

СЁННЯ, 12 лістапада, у 7 гадзін вечара

АДБУДЗЕЦА

ВЕЧАР ПЫТАННЯЎ І АДКАЗАЎ

ПА МІЖНАРОДНАМУ СТАНОВІШЧУ

ішчы ўдзе адважны работнік уадунаважанага НК замежных спраў.

На вечах апрача слухаюць прапаніцыяны стаханаўцаў. ГТР.

Прасьба з'явіцца а падрыхтаванымі пытаньнямі. **КІРТАРАТ.**

ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «ІНТЭРНАЦЫАНАЛ»

Ад 13 лістапада

Гукавы мастацік фільм выпуску «Союзінтэргіно» па раманы Г. УЭЛСА

ЧАЛАВЕК-НЕВІДЗІМКА

Рэжысэр Джэмс Уэл.

Сёння ў тэатрах

БЕЛЫЗІРСТВАТ
ОПЕРА І ВАЛЭТА
Опера

ЕЎГЕНІЙ ОНЕГІН
9 з 10 дэак. 7 карышка.
Муз. Чайкоўскага
Пачатак у 8 г. вечара.
Вілеты ў касе тэатра.
Абнаменцыя неспраўдліва

ДА УВАГІ ПАКУПНІКОЎ

У метах лепшага культурнага абслугоўвання ўорошага пошпугу спадэіцца і заапаваення іх якасным таварам

МЕНСКІ САЮЗІНВЕРМАГ

спісана 16 лістапада ў 8 гадзін вечара ў помешанні клуба дзярж. гандлю (рог вул. Камуністычнай і Ёнгіска)

КАНФЕРЭНЦЫЮ ПАКУПНІКОЎ

сумесна з мясцовай прамаловасцю, ішчы спадэіцца на паштоўнае палепшэння якасці і пашырэння асартыменту тавара.

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Работы універмага, пашырэнне асартыменту і палепшэння якасці тавараў.
2. Мастацкая выстава.
Прасьба з'явіцца без спазнення.
Уваход вольны **ДЫРЖЫЦЯ УНІВЕРМАГА**

У ВЯЛІКІМ ВІБАРЫ

стандартны, асабога аказу **АБУТАК** і мадэльны

высокай якасці **РОЗНЫХ КОЛЕРАЎ ФАСОНАЎ**, а таксама **ГАЛОШЫ** ўсіх размероў

можна набыць **ва ўноў адкрытым магазіне № 6**

менскай канторы Белпрамгандля (Комунальная вул. № 91/2).

Дзяржаўныя аўрэісты тэатр **А. ВЕНЕРА**

ВОРАГ

п'еса 9 з 10 дэак (абм.).
Пачатак у 8 гадзінь вечара. Каса ў 12 да 2 і ў 5 да 8 гадзінь вечара.

Дзіцячы гукавы кінотэатр **КАРЛ БРУНЕР**

Гукавы кінотэатр «СПАРТАК»

ЦЫРК

Гукавы кінотэатр «ПРОЛЭТАРЬ»

АПОШНІ МАСКАРАД

Гукавы кінотэатр «ІНТЭР ПАЦЫНАЛ»

ПАРТЫЙНЫ Б'ЛЕТ.

Гукавы кінотэатр «МІРОВАЯ ЗОРКА»

ПАКАЛЕННЕ ПЕРАМОЖЦАЎ

Гукавы кінотэатр «МІРОВАЯ ЗОРКА»

ДА УВАГІ УСІХ АЎТАГАСПАДАРАК

Магілеўскі аўтарамонтны завод

ЗАКЛЮЧАЕ ДАГАВАРЫ

НА ПРАВЯДЗЕННЕ НАПІТАЛЬНАГА РАМОНТУ АЎТАМАШЫН у 1937 годзе

НАСТУПНЫХ МАДАЛЕ: БІГ-БІГ, «ГАЗ-АА», «ГАЗ-А», «АМО-3», «ЗІС-5», з таварам МАТОРАЎ гэтай маркі.

За давадкамі апрача таго: **г. Магілеў, БССР, аўтарамонтны ДЫРЖЫЦЯ.**

У аддзе аб'яў 21-845
званіце па гэл.

Беларуская кантора «САЮЗРЫБЗВЯЗТ» (г. Менск, Інтэрнацыянальная, 6)

МАЕ ў сваёй базі, магазінах і ларках у гарадах **ВООР — Менску, Гомелі, Віцебску, Ваўраўску, Магілеў і Оршы**

вядлікі асартымент рознай РЫБЫ:

свежай, калчужнай, паролой, салёнай, марынаванай, розных высокакаласціх балыкі і ішчы аспэцыяльна рыбак, каварскаў

Правадзіцца таксама продаж **КУДІНАРНЫХ ВЫРАБАЎ** уласнай кухні і **ЖЫВОЙ РЫБЫ** ў Менску і Гомелі.

Гукавы кінотэатр «ПРОЛЭТАРЬ»

ПАРТЫЙНЫ Б'ЛЕТ.

Гукавы кінотэатр «МІРОВАЯ ЗОРКА»

ПАКАЛЕННЕ ПЕРАМОЖЦАЎ